اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ ● ۱۵ صفر ۱۴۴۴ ● ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۱۸ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

سرنوشت «فولاد ازنا» در هاله‌ای از ابهام

سرنوشت فولاد ازنا به دلیل مشکلات حقوقی درحال‌حاضر در دستان دستگاه قضا است و حالا باید دید با توجه به قول معاون دادستان تهران، بالاخره این شهرستان فولادی می‌شود یا نه. طرح‌های صنعتی نیمه‌تمام در لرستان یکی از معضلات موجود در حوزه اقتصاد و اشتغال این استان محسوب می‌شود، طرح‌ها و پروژه‌هایی که با گذشت سال‌ها همچنان در چند قدمی...

۶

جوسازی علیه یک صنعت!

مدیر کارخانه بازیافت سرب گلی گفت: سخت‌گیری‌های بیش از حد برخی از سازمان‌ها از یک سو و دیدگاه آلاینده‌محور بودن صنعت سرب از سوی دیگر، باعث شده است شاهد افت تولید و تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی شمش سرب طی ماه‌های اخیر باشیم. ابراهیم گلی بیان کرد: حدود ۶ ماه است که به دلیل کمبود مواد اولیه و سرمایه در گردش فعالیت...

۵

«روزگارمعدن» چالش‌های سخت‌ترین شغل دنیا را بررسی کرد

استخراج نان شب از دل کوه

۳

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

چه کسانی شغل کاذب دارند؟

ناصربزرگمهر/مدیرمسئول
management@smtnews.ir
به‌نام‌او که‌هرچه‌بخواهدهمان‌می‌شود

کشاورز فقیری، بزغاله‌ای از شهر خریده بود و همان‌طور که داشت با بزغاله به روستای خود بازمی‌گشت، تعدادی از اوباش، او را دیدند.

آنها فکر کردند اگر بتوانند بزغاله را از آن روستایی بگیرند می‌توانند برای خود جشنی به پا کنند، اما آن مرد روستایی، قوی و درشت‌هیکل بود و نمی‌توانستند به صورت فیزیکی با او درگیر و بزغاله او را صاحب شوند، برای همین به فکر حقه‌ای افتادند.

وقتی مرد روستایی داشت شهر را ترک می‌کرد، یکی از اوباش جلوی او گرفت و بعد از سلام و علیک گفت: چرا این سگ را روی شانه‌هایت حمل می‌کنی؟

مرد روستایی خندید و گفت: دیوانه شده‌ای!؟ این سگ نیست، یک بز است.

ولگرد گفت: تو اشتباه می‌کنی، این یک سگ است و اگر با این حیوان روی دوش‌ات وارد روستا شوی، مردم فکر می‌کنند دیوانه شده‌ای.

مرد روستایی به حرف‌های او خندید و به راه خود ادامه داد، اما در پیچ بعدی، نفر دوم وارد عمل شد و سخنان دوست اوباش خود را تکرار کرد.

مرد روستایی باز هم خندید و گفت: آقا این بزغاله است، نه سگ.

ولگرد گفت: چه کسی به تو گفته این بزغاله است؟...

ادامه در صفحه ۲

یادداشت‌ها

ناديده گرفتن نیازهای معدنکاران ادامه دارد

۳

پیامدهای نبود ثبات شغلی

۷

تیترهای روز

ثبات شغلی به‌مدد تشکل‌های کارگری بازمی‌گردد

از قرن هجدهم، جمعیت به مثابه یک سازه اجتماعی مطرح شد و به‌دنبال آن، آمارهای جمعیتی به‌عنوان ابزاری برای آسیب‌شناسی و برنامه‌ریزی موردتوجه سیاست‌گذاران...

۷

ماشین‌آلات استخراجی نداریم

ایران با وجود دار بودن ۷ درصد از ذخایر معدنی کل جهان و ظرفیت ۷۰۰ میلیون تنی بهره‌برداری از مواد معدنی، پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تنها از تعداد محدودی...

۲

روسیه از کدام تحریم غرب در امان مانده است؟

اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده واردات آلومینیوم و نیکل روسیه را از زمان جنگ اوکراین افزایش می‌دهند. باوجود مشکلات لجستیکی...

۵

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
۲۱ شهریور ۱۴۰۱
۱۵ صفر ۱۴۴۴
۱۲ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۱۸

سرمقاله

چه کسانی شغل کاذب دارند؟

ادامه از صفحه اول

به‌نظر می‌رسد کسی سر تو را کلاه گذاشته باشد. این یک سگ است. و رفت.

روستایی بزغاله را از دوشش پایین آورد تا ببیند موضوع چیست. وقتی دید بز است، با خود گفت که آن دو نفر اشتباه می‌کردند، اما ترسی در جانش افتاد که شاید دچار توهم شده است.

مرد روستایی همان‌طور که به سمت روستا می‌رفت، نفر سوم را دید. اوباش سوم گفت: سلام، این سگ را از کجا خریده‌ای؟

مرد روستایی دیگر شهامت این را نداشت که بگوید این یک بز است. برای همین گفت: آن را از شهر خریده‌ام و پس از جدا شدن از نفر سوم، با خود فکر کرد شاید بهتر باشد این حیوان را با خود به روستا نبرد و ترسید که مورد سرزنش قرار بگیرد. اما از طرفی برای خرید آن، پول داده بود. در همین زمان که دودل شده بود، اوباش چهارم از راه رسید و به مرد روستایی گفت: عجیب است! من تا به حال کسی را ندیده‌ام که سگی را روی دوش خود حمل کند.

مرد روستایی دیگر واقعا نمی‌دانست این حیوان بز است یا سگ، برای همین ترجیح داد خود را از شر آن خلاص کند. اطرافش را نگاه کرد و وقتی دید کسی نیست، بزغاله را که حالا فکر می‌کرد یک سگ است، رها کرد و به روستا برگشت و ترجیح داد از پول خود بگذرد تا اینکه اهالی روستا او را دیوانه خطاب کنند.

با این حقه، اوباش توانستند به‌راحتی و بدون هیچ درگیری بز او را تصاحب کنند.

حقه‌های جماعت اوباش در طول تاریخ تمام‌نشدنی است، هر روز از این قصه‌ها بسیار می‌شنویم؛ کلاهبرداری‌های عجیب‌وغریب توسط شیادانی که مثل فیلم‌های هالیوودی عمل می‌کنند و طرف مقابل را به صورت واقعی زمینگیر می‌کنند و گاهی هست‌ونیست یک فرد سالم و باوجدان را از بین می‌برند.

آیا شغل این شیادان کلاهبردار را می‌توان در گروه شاغلین کاذب قرار داد؟

آیا شغل‌های کاذب، نوعی کلاهبرداری هستند؟

آیا در مشاغل رسمی هم شغل کاذب وجود دارد؟

به‌نظر می‌رسد می‌توان ده‌ها سوال در این‌باره مطرح کرد. نکته مهم این است که بخش عمده‌ای از مشاغل کاذب، ربطی به کلاهبرداری از مردم و شیادی ندارد و در مشاغل رسمی هم، متاسفانه شغل‌های کاذب وجود دارد.

افرادی که گوشه‌وکنار شهر با ورق‌بازی یا چند تا لیوان کاغذی و قایم کردن یک مهره زیر آنها و جابه‌جایی آن به کمک چند نفر همراه خودی، از افراد ساده‌لوح، کلاهبرداری می‌کنند، نمونه‌ای از اشتغال کاذب در حوزه تقلب و کلاهبرداری است که قانون هم، آنها را تحت‌تعقیب قرار می‌دهد.

اما در مشاغل رسمی هم گاهی افرادی پیدا می‌شوند که به‌خاطر طمع و زیاده‌خواهی، راه خطا می‌روند که نمونه‌های آنها را در اخبار صنوف گوناگون از مواد غذایی تقلبی تا سایر کالاها می‌شنویم، می‌خوانیم و می‌بینیم.

در این میان، گروه سومی هم هستند که بنا به شرایط اقتصادی، نیازهای فردی و خلأهای قانونی، به شغل‌هایی روی می‌آورند که در گروه مشاغل کاذب دسته‌بندی می‌شوند. بعضی از این شغل‌ها مثل کسانی که در حال حاضر پیاده‌روها را در اختیار گرفته‌اند را می‌توان سازماندهی و به‌سادگی با برنامه‌ریزی شهرداری‌ها، آنها را دارای مشاغل گردشی در محله‌ها کرد. می‌توان بازارهای محلی راه‌اندازی کرد که آنها حقوق قانونی خودشان را پرداخت کرده و قابلیت کنترل نیز پیدا کنند و در نهایت بتوان معابر و پیاده‌روها را از این وضعیت رهانید.

یکی از مشاغلی که جامعه را در معرض خطر قرار می‌دهد، واسطه‌گری و دلالی است که عملا نیروی کار مفید را از خط تولید دور می‌کند و سرمایه‌ها را به سمت آینده نامعلوم، اما سودآور در کوتاه‌مدت می‌کشاند.

متاسفانه دلالی در سال‌های اخیر در حوزه‌های گوناگون از مسکن گرفته تا واردات سازمان‌یافته و حتی تولیدات داخلی پرطرفدار، رشد و گسترش یافته است. دلالی شغلی کاذب و زیانبار است که هزینه مصرف‌کننده را افزایش می‌دهد.

در این میان، پیشرفت تکنولوژی، اینترنت و دنیای مجازی این امکان را برای تولیدکنندگان به‌وجود آورده که کالاهای خود از ماشین گرفته تا واحدهای مسکونی را به‌طور مستقیم به فروش برسانند و واسطه‌های به نوعی حذف شوند.

امیدواریم قانون و تکنولوژی بتواند دست دلالان که از خطرناک‌ترین گروه از مشاغل کاذب هستند را در همه حوزه‌ها کوتاه کند.

نتیجه محدودیت واردات

ماشین آلات استخراجی نداریم

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

ایران با وجود دار بودن ۷ درصد از ذخایر معدنی کل جهان و ظرفیت ۷۰۰ میلیون تنی بهره‌برداری از مواد معدنی، پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تنها از تعداد محدودی معادن برای اکتشاف و بهره‌برداری بهره می‌برد و عمده تمرکز اقتصاد کشور بر نفت و گاز بود. در آن زمان معادن بزرگ کشور تنها توسط بخش دولتی اداره می‌شدند و نتیجه فعالیت دولت برای اکتشاف معدن به بهره‌برداری کارخانه ذوب‌آهن اصفهان در سال ۱۳۵۰ و تأمین نیاز آن برای تولید فولاد از طریق ذخایر معدنی سنگ‌آهن، زغال‌سنگ، منگنز، آهک و مقداری مواد اولیه دیگر ختم شد.

به گزارش اقتصادآنلاین، پس از پیروزی انقلاب اسلامی کشور برای شکوفایی اقتصاد معدنی و رهایی از اقتصاد نفتی به سمت اکتشاف و بهره‌برداری از معادن و ذخایر معدنی موجود در کشور پیش رفت. البته که ایران با در اختیار داشتن ذخایر طبیعی نفت و گاز به ترتیب رتبه سوم و دوم جهان را داراست اما مزیت‌های رقابتی بخش معدن و قابلیت ارزآوری این ذخایر، مسئله‌ای است که باید جدی‌تر از قبل به آن پرداخته شود، چرا که عدم رفع چالش‌های موجود در معادن، وابستگی به نفت و گاز را بیش از پیش خواهد کرد.

رویکرد نادرست سال‌های اخیر در بخش معدن، چالش‌های بسیاری را برای فعالان این حوزه رقم زده است به طوریکه روند مجوزهای واردات ماشین‌آلاتی که در داخل کشور سابقه ساخت ندارد را غیر شفاف و پیچیده می‌کرد. بر این اساس معادن طی شرایطی مجاز به تجهیز کردن معادن خود و بهره‌برداری از ذخایر می‌شدند. یکی از نتایج منفی چنین رویکردی را می‌توان در بهره‌برداری ۴۵۰ میلیون تنی از معادن با وجود ظرفیت ۷۰۰ میلیون تنی کشور مشاهده کرد.

پس از پیگیری‌های گسترده صورت گرفته در وزارت صمت با محوریت معاونت معادن طی چند ماه گذشته، روند مجوزدهی برای واردات ماشین‌آلاتی که امکان تولید آنها در داخل وجود ندارد تغییر یافت و محدودیت‌های واردات ماشین‌آلات معدنی بدون سابقه ساخت داخل برداشته شد. بر اساس این بخشنامه که از ۱۶ تیر ماه ۱۴۰۱ اجرایی شد، با لغو محدودیت‌های موجود، گروه‌های مختلف معادن می‌توانند نسبت به واردات ماشین‌آلات تا ۵ سال ساخت متناسب با نیاز خود اقدام کنند و برای واردات ماشین‌آلات کارکرده تا ۱۰سال ساخت نیز بسته به نوع و میزان عملیات معدنی می‌توانند نسبت به تامین ماشین‌آلات بدون سابقه ساخت کشور اقدام کنند شرایط واردات تسهیل شده است. همچنین متقاضیان واردات ماشین‌آلات معدنی، متعهد می‌شوند که دستگاه‌های واردشده توسط آنها تا ۵ سال به فروش نخواهد رسید و در صورت اقدام به فروش، وزارت صمت می‌تواند این ماشین‌آلات را به نفع دولت مصادره کند.

نکته قابل توجهی که در این بخشنامه وجود دارد این است که با توجه به وضع نابسامان ارز کشور و کاهش قدرت خرید ماشین‌آلات توسط معادن، واردات این دسته از ماشین‌آلات تنها به دستگاه‌های نو محدود نشده و معادن مجاز به وارد کردن ماشین‌آلات زیر ۶ سال ساخت نیز هستند.

یکی دیگر از مواردی که در رویکرد گذشته در صدور مجوزهای واردات ماشین‌آلات معدنی بدون سابقه ساخت داخل، موجب را منجر به ایجادبروز مشکلاتی برای متقاضیان این دستگاه‌هاتولیدکنندگان معدنی شده‌می‌کرد، الزام خرید یک دستگاه تولید داخل به ازای واردات ۳ تا ۵ دستگاه ماشین‌آلات معدنی بود که در رویه جدید اتخاذ شده حذف شد؛ این در حالی است که واردات این دسته از ماشین‌آلات، به منزله رفع نیاز قطعی کشور و تامین تجهیزات مورد نیاز معادن است و عدم تامین این ماشین‌آلات حجم بهره‌برداری معادن را کاهش داده و ارزآوری کشور را دچار چالش می‌کند؛ بنابراین بر اساس این رویکرد، معادن ذی نفع اصلی بوده و هدف اصلی نیز تسهیل شیوه برداشت معدنکاران خواهد بود.

البته گفتنی است که واردات این دسته از ماشین‌آلات که امکان ساخت آنها در داخل کشور وجود ندارد، طی سال‌های گذشته نیز مجاز بوده است اما شرایط پیچیده و روند کند و غیر شفاف مجوزدهی گذشته نارضایتی‌هایی را از سمت معادن در پی داشته که پیشنهادات و درخواست‌های مکرر معاونت معدن به وزارت صمتپیگیری‌های صورت گرفته در معاونت معادن و وزارت صمت منجر به اتخاذ رویکردی صحیح در صدور مجوزهای واردات ماشین‌آلات معدنی شد.

همچنین یکی دیگر از مسائلی که نیازمند تجدید نظر و موافقت‌های قانونی است، واردات آن دسته از ماشین‌آلاتی است که امکان تولید آنها در کشور وجود دارد اما این تعداد کفاف نیاز معادن را نمی‌دهد و معضلاتی را در معادن کوچک مقیاس ایجاد کرده است. این مسئله نیز از سوی معاونت معادن وزارت صمت معاونت‌های ذیربط در وزارت صمت در حال پیگیری است تا ضمن آنکه از حداکثر توان داخل استفاده شود، به طوریکه منافع سازندگان داخلی ماشین‌آلات معدنینیاز معادن به ماشین‌آلات مورد نیاز خود نیز مورد اجحاف قرار نگیردمترفعنیز مرتفع شد.

فرسودگی ۵۰ درصدی تجهیزات معدنی

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی تهران گفت: درحال‌حاضر از میان ۳۱ هزار دستگاه ماشین‌آلات صنعتی معادن، نزدیک به ۱۸ هزار دستگاه با طول عمر ۲۰ ساله در فرسودگی قرار دارند؛ ادامه چنین روندی بخش معدن را کاهش بهره‌وری و افت چشم‌انداز تولیدات محصولات معدنی مواجه می‌سازد.

به گزارش بازار نیوز، سجاد غرقی پیرامون شرایط فعلی واردات ماشین‌آلات صنعتی بخش معدن اظهار کرد: در خصوص واردات این نوع تجهیزات سنگین ما شاهد وجود دو نوع چالش هستیم؛ مرحله نخست و یا عام شامل تشریفات گمرکی و یا تغییر مداوم قوانین است که در برخی مقاطع واردکنندگان این ماشین‌آلات را به زحمت می‌اندازد. نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی تهران مجوزدهی واردات ماشین‌آلات صنعتی از سوی پیمانکاران و معدنکاران را به عنوان اصلی‌ترین مشکل این بخش عنوان کرد و گفت: درحال‌حاضر بخش عمده‌ای از ماشین‌آلات صنعتی فعال در حوزه معدن دچار فرسودگی بوده و بیشتر آنها عمری بیش از ۱۵ تا ۲۰ سال دارند. متاسفانه تداوم استفاده از این تجهیزات، منجر به کاهش بهره‌وری و افت چشم‌انداز تولیدات محصولات معدنی کشور می‌شود. حال با درنظر گرفتن این نکته، طی سه تا چهار سال آینده یکی از چالش‌های اصلی کشور کمبود ماشین‌آلات معدنی است.

نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه بیشتر ماشین‌آلات صنعتی بخش معدن امکان اورهال ندارند، گفت: متاسفانه تامین قطعات مربوط به این نوع ماشین‌آلات صنعتی به شدت سخت شده و به واسطه محدودیت‌هایی که از آن به عنوان حمایت از تولید داخلی معدنکاران یاد می‌شود، امکان نوسازی این تجهیزات وجود ندارد و همین موضوع باعث زمین‌گیر شدن معادن کشور شده است.

وی خاطر نشان کرد: درحال‌حاضر بسیاری از معادن کشور مملو از ماشین‌آلات متوقف، فرسوده و کهنه است. با وجود اینکه معدن کاران این امکان را دارند تا خودشان ماشین‌آلات را وارد کنند، اما به دلیل محدودیت‌های قانونی امکان وارد کردن ماشین‌آلات حتی با ارز شخصی نیز وجود ندارند.

این عضو هئیت نمایندگان اتاق تهران در پاسخ به این سوال که آیا شرکت‌های داخلی قادر به تامین نیاز معدنکاران در حوزه ماشین‌آلات صنعتی هستند یا خیر، گفت: در سراسر جهان شرکت‌های تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی محدود و اندک بوده و عمده این شرکت‌ها از میان برندهای ژاپنی، امریکایی و... هستند. این تصور که ما باید همه چیز را در داخل کشور بسازیم، یک گزاره درستی نیست چرا که ظرفیت ما برای تولید ماشین‌آلات صنعتی بسیار پایین بوده و ظرفیت داخل وجود ندارد.

وی افزود: شرکت هپکو در سال‌گذشته تنها موفق به تولید ۱۱۰ دستگاه ماشین راه‌سازی و معدنی شده است و در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن، ۵۰۰ دستگاه ماشین معدنی وارد کشور شده است. این میزان تنها ۲درصد از نیاز کشور را تامین می‌کند.

غرقی در ادامه با بیان اینکه بنابر آمارهای منتشرشده، ۳۱هزار ماشین معدنی در ایران وجود دارد که نزدیک به ۱۸هزار دستگاه از آنها بیش از ۲۰سال به‌کار گرفته‌شده است، گفت: درحال‌حاضر با در نظر گرفتن این آمار می‌توان ادعا کرد که بیش از ۵۰ درصد ماشین‌آلات صنعتی بخش معدن فرسوده بوده و نیازمند نوسازی و یا تعویض هستند؛ در صورت بی‌توجهی به این موضوع عملا صنعت معدنکاری کشور با چالش‌های جدی از قبیل افت تولید مواجه خواهد شد.

نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران در پایان اظهارکرد: طبق اهداف مشخص‌شده برای لجستیک مواد معدنی استخراج شده و فرآوری شده تا سال۱۴۰۴، بخش معدن کشور نیازمند ورود ۲۵هزار دستگاه ماشین معدنی جدید است، اما تاکنون چنین موضوعی میسر نشده لذا با توجه با این مسئله ما اکنون فاصله زیادی با چشم‌انداز بخش معدن در سال ۱۴۰۴ داریم.

تعطیلی ۲۷ درصد معادن به دلیل فرسودگی ماشین آلات

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی خبر داد که، اظهارات وزیر صمت درباره تعطیل شدن ۲۷ درصد معادن به دلیل در دسترس نبودن ماشین‌آلات معدنی را تایید کرد.

به گزارش اقتصادآنلاین، اقبال شاکری در گفت‌وگو با اقتصادآنلاین درباره چالش‌های موجود در حوزه ماشین‌آلات معدنی گفت: ما برای رفع این مشکل در قانون بودجه ۱۴۰۱ مصوب کردیم که ماشین‌آلات معدنی و سنگین به میزان ۵ هزار دستگاه به کشور وارد شود. اما عمر این مصوبه یک سال است و اگر مسئولان از این مصوبه و این فرصت به وجود آمده استفاده نکنند ضررش به مردم می‌رسد که متاسفانه بر اساس آماری که دیوان محاسبات به ما اعلام کرده میزان عمل به احکام بودجه بسیار پایین است و تعداد قابل توجهی از آنها عملیاتی نمی‌شود و این مسئله به مردم خسارت وارد می‌کند. این عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در ادامه افزود: نباید دستگاه‌های اجرایی منتظر شوند که نتیجه را ببینند، بلکه باید در همان زمانی که قانون بودجه بررسی می‌شود و به مرحله تصویب می‌رسد، خودشان را آماده اجرا و آیین نامه اجرایی آن را تدوین کنند. نه اینکه بعد از گذشت چند ماه از مصوب شدن آن هنوز آیین نامه تدوین نشده است.

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در ادامه افزود: این مصوبه واردات ماشین‌آلات سنگین و معدنی با توجه به ظرفیت خیلی خوبی که در معادن و توسعه اقتصادی وجود دارد باعث تحرک بخشی خیلی خوبی در اقتصاد می‌شود و از سوی دیگر باعث توسعه محلی نیز می‌شود. این نماینده مجلس یازدهم گفت: با مصوبه‌ای که در مجلس وضع شده باید هرچه زودتر واردات ماشین‌آلات اجرایی شود. رسانه‌ها هم اگر دیدند در این مصوبه توقف یا ترک فعلی انجام شده به مسئولان اطلاع دهند تا حتماً از ابزار نظارتی خودشان برای حل این مسئله استفاده کنند. ما در خیلی از موضوعات ممنوعیت واردات را وضع می‌کنیم اما من معتقدم که در بسیاری از مسائل ما باید برای حمایت از تولیدکننده داخلی، زمینه واردات را فراهم کنیم. تولیدکنندگان داخلی نمی‌توانند ظرفیت و نیاز داخل را تامین کنند به همین دلیل این خلا باعث می‌شود که توسعه اقتصادی را نداشته باشیم. این نماینده مجلس معتقد است؛ باید ضمن حمایت از تولیدات داخلی واردات هم صورت بگیرد اما به صورتی که به نفع تولید داخلی باشد؛ به این صورت که هرچه تولید داخل بالاتر رفت واردات کاهش پیدا کند تا بازار داخلی ضربه نخورد. استفاده همزمان از تولید داخلی و صادرات استراتژی خوبی است. این عضو کمیسیون عمران مجلس در ادامه توضیح داد: واردات ماشین‌آلات معدنی هم باعث ورود تکنولوژی به کشور می‌شود و علاوه بر این ظرفیت کیفیت تولیدات داخلی را نیز افزایش می‌دهد. اما تنها نگرانی که ما از باز شدن مسیر واردات داریم لخت شدن و سرد شدن دستگاه اجرایی در برابر واردات است. باید این مسئله خیلی کنترل شود زیرا این مسئله پیش از این رخ داده است. این نماینده مجلس یازدهم افزود: این واردات در افزایش کیفیت و شکل‌گیری انگیزه در بین تولیدکننده داخلی نقش دارد.

شاکری در ادامه اظهارات وزیر صمت درباره تعطیل شدن ۲۷ درصد معادن به دلیل در دسترس نبودن ماشین‌آلات معدنی را تایید کرد.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت:

وزارت صمت تابع تصمیمات شورای آهن و فولاد است

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت گفت: وزارت صمت تابع تصمیمات شورای آهن و فولاد در اتخاذ تصمیمات جدید درباره ضرایب قیمتی محصولات فولادی خواهد بود.

سیف الله امیری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به آغاز به کار شورای آهن و فولاد اظهارکرد: تشکل‌ها و انجمن‌های زنجیره فولاد پس از هماهنگی با یکدیگر توانسته‌اند بار دیگر شورای آهن و فولاد را احیا کنند، ضمن اینکه بنا شده است تصمیمات این شورا مبنای سیاست‌ها و تصمیمات وزارت صمت در تعیین نرخ و قیمت‌گذاری محصولات فولادی باشد.

وی گفت: وزارت صمت به منظور هماهنگی و همخوانی تابع تصمیمات شورای آهن و فولاد خواهد بود و اتخاذ هر گونه تصمیم شورای آهن و فولاد، تبعیت وزارت صمت را برای هماهنگی و همخوانی الزامی خواهد کرد. مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت درباره تعیین نرخ محصولات فولادی تصریح کرد: براساس نص قانون، شرکت بورس کالای ایران مسئول و موظف به تعیین نرخ محصولات فولادی است.

برهمین اساس، وزارت صمت هیچ‌گونه دخالتی در تعیین قیمت‌ها نداشته و نخواهد داشت ولی درباره تعیین ضرایب معاملات محصولات فولادی برای عرضه در بورس، پس از اتخاذ تصمیم اعضای شورای آهن و فولاد و ابلاغ آن به وزارت صمت، تعیین نرخ و سیاستگذاری نهایی اتخاذ و اجرایی خواهد شد. امیری با بیان اینکه وزارت صمت از تشکیل و احیای این شورا استقبال کرده است، تصریح کرد: وزارت صمت منتظر است این شورا تصمیمات جدیدی در حوزه صنعت فولاد، قیمت‌گذاری و حتی صادرات اتخاذ کند؛ کما اینکه اعضای شورا از وزارت صمت، بورس کالا و ایمیدرو برای تعیین ضرایب و نرخ گذاری‌ها مهلت خواسته‌اند که بتوانند تصمیم واحد و مشترکی داشته باشند. وی از تصمیم بخش خصوصی برای صنعت فولاد ابراز خرسندی کرد و اظهارکرد: وزارت صمت نیز تمایل دارد بخش خصوصی خود درباره صنعت فولاد تصمیم بگیرد و هر تصمیمی برای تولید و منافع ملی اتخاذ شود وزارت صمت نیز تابع این تصمیمات خواهد بود.

تفکیک وزارت صمت، به سود فولادی‌ها

یک کارشناس فولادی گفت: در صورت تفکیک وزارت بازرگانی و صمت و واگذاری فولاد به صمت، با ایجاد محدودیت‌هایی می‌توان به بهبود وضعیت در این صنعت امیدوار شد. حسام‌الدین والی در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با واگذاری فولاد در صورت احیای وزارت بازرگانی تصریح کرد: با توجه به شرایط، موضوع تفکیک وزارت بازرگانی و صمت در حد حرف باقی مانده و به مرحله اجرا نرسید. درحال‌حاضر مشکل اصلی بازار فولاد این بحث نیست؛ چراکه مهم‌ترین مشکل این بخش، قیمت‌گذاری دستوری است. در واقع نوع قیمت‌گذاری فولادی‌ها به بورس کالا و وزارت اقتصاد محول شده که در این راستا می‌توان گفت وزارت صمت نقشی در این حوزه ندارد. وی با بیان اینکه آشفتگی زیادی در زنجیره فولاد به دلیل تغییرات فرمول به‌وجود آمده، گفت: شرایط ایجادشده در بورس کالا و فرمول‌هایی که مصوب شده‌اند، تقریبا نظم تمام زنجیره را به هم ریخته و با هر تغییر آن، یک حلقه از زنجیره فولاد معترض می‌شود. در واقع نوردکاران، تولیدکنندگان شمش و امثال آنها نسبت به تغییر فرمول‌ها واکنش نشان می‌دهند. این کارشناس صنعت فولاد بیان کرد: در صورتی که تفکیک دو وزارتخانه به مرحله اجرا برسد، احتمالا وظایفی برای وزارت صنعت تعریف خواهد شد و محدوده یا محدودیت‌هایی نیز در جهت بهبود وضعیت آن مشخص شود. والی با اشاره به آسیب‌های بیشتر شرکت خصوصی نسبت به دولتی در تغییر فرمول، افزود: امروزه بیشترین ضرر و زیان از این تحولات، به بخش خصوصی و دولتی مربوط می‌شود. البته مدیران دولتی اعتراضی نمی‌کنند و فقط بخش خصوصی در بحث نورد، ذوب یا هر بخشی از زنجیره فولاد که سرمایه‌گذاری کردند، اکثرا به شرایط بازار معترض هستند. وی ادامه داد: درحال‌حاضر صنعت فولاد به‌دست وزارت اقتصاد سپرده شده که متأسفانه وضعیت خوبی را تجربه نکرده است. در واقع زمانی که این حوزه در زیرمجموعه وزارت صمت قرار داشت، تمام زنجیره فولاد با یک فرمول مشخص، متناسب با نرخ شمش فولاد خوزستان قیمت‌گذاری می‌شد. این کارشناس فولادی درباره امکان تفحص از بورس کالا خاطرنشان کرد: با توجه به تحقیق و تفحصی که از فولاد صورت گرفت، امکان اجرایی شدن آن در بخش‌های مختلف بورس کالا نیز وجود دارد. در صورتی که اراده‌ای برای شفاف‌سازی با فساد باشد نه فقط بورس، بلکه تمام بخش‌های متعلق به دولت مانند بورس کالا و ایمیدرو می‌تواند از فیلتر تفحص رد شوند.

یادداشت

نادیده گرفتن نیازهای معدنکاران ادامه دارد

بهمن آرمان
اقتصاددان و استاد دانشگاه

معدنداران مدت‌ها است که نسبت به این موضوع گله‌مند هستند که برای واردات ماشین‌آلات و تکنولوژی روز با محدودیت و ممنوعیت‌های فراوانی، چه داخلی و چه خارجی، روبه‌رو هستند و به این دلیل میزان بهره‌وری این حوزه اقتصادی بسیار پایین‌تر از استانداردهای جهانی است.

مشکلات موجود از یک‌سو متاثر از سیاست‌های دولت است، که مانع فعالیت‌های بخش خصوصی مولد می‌شود و از سوی دیگر حاصل جو پرتنش موجود در روابط خارجی کشور است که راه حضور شرکت‌های پیشرفته معدنی در ایران را سد کرده است.

کشور ما به‌علت اینکه جایگاه خوبی از نظر برخورداری از مواد معدنی دارد، بلافاصله پس از برجام اول، یکی از شرکت‌های معدنی بزرگ کره‌جنوبی به نام پسکو (PESCO) که دومین شرکت بزرگ فولاد جهان است و کمابیش ۲.۵ برابر کل فولاد ایران را تولید می‌کند، تیمی را برای مطالعه سرمایه‌گذاری به ایران فرستاد؛ نتیجه‌ای که از مطالعات آنها حاصل شد، این بود که ایرانی‌ها از ابزار و تکنولوژی منسوخ استفاده می‌کنند و صنایع آنها بهره‌وری کافی ندارند. خطوط راه‌آهن و بنادر بزرگی که کشتی‌های باری بتواند در آن پهلو بگیرند، ندارند و مشکلات بزرگ و کوچکی از این دست.

محدودیتی که برای واردات ماشین‌آلات معدنی وجود دارد، ظلمی است که در حال حاضر به کسانی که در این بخش کار می‌کنند، تحمیل شده تا کارخانه هپکو بتواند محصولاتش را به‌فروش برساند، در صورتی که این کارخانه مربوط به ۶۰ سال پیش است و از تکنولوژی بسیار قدیمی استفاده می‌کند.

همان روالی که پیش از این درباره خودرو اعمال شده بود، درباره معدن هم پیاده شده و چندین سالی است که ابزار و دستگاه‌های لازم در اختیار معدنکار قرار نمی‌گیرد و به‌همین دلیل شاهد افزایش آسیب‌ها و مرگ معدنکاران و از سوی دیگر کاهش برداشت و تولید هستیم.

برای عبور از این مشکل، قبل از هر چیز باید زمینه‌ای فراهم شود که بتوانیم روابط مستقیم و سازنده‌ای با جهان داشته باشیم. کشور ما از ابتدای انقلاب تا امروز تحت تحریم‌هایی بوده که روز به روز سخت‌تر و شدیدتر شده و وجود این تحریم‌ها، دسترسی به تکنولوژی را ناممکن کرده است.

آثار و نتایج این سیاست در حال حاضر قابل لمس است، به‌عنوان مثال، واحدهای تولیدی فولادنگران تامین سنگ‌آهن مورد نیاز خود هستند، زیرا امکان دسترسی به تکنولوژی لازم برای اکتشاف و برداشت از معادن سنگ‌آهن را نداریم، بنادر مناسب برای پهلو گرفتن کشتی‌های بزرگ مواد معدنی، سنگ‌آهن و زغال‌سنگ نداریم. حداکثر ظرفیت بنادر ما برای پهلو گرفتن کشتی‌های حمل بار، اسکله‌ای ۱۰۰ هزار تنی است که مجتمع فولاد مبارکه در بندرعباس احداث کرده و این اسکله هم به‌دلیل اینکه سال‌ها است، لایروبی نشده، نمی‌تواند به کشتی‌های بیش از ۴۰ هزار تن، اجازه پهلوگیری بدهد، در صورتی که برای حمل بار باید از کشتی‌هایی بالای ۴۰۰ هزار تن استفاده کرد تا هزینه حمل، مقرون به صرفه باشد.

نگاهی به وضعیت کشورهای حاشیه خلیج‌فارس سطح تفاوت را نمایان می‌کند. بنادر بزرگ و مجهز آنها در چند سال اخیر تا چه میزان رشد و رونق تجاری را برای آن کشورها به‌ارمغان آورده است و کشور ما بعد چهل و اندی سال دست و پنجه نرم کردن با تحریم‌ها به جایگاه امروز رسیده است. در حال حاضر باوجود اینکه ایران جزو کشورهای بزرگ و صنعتی نیست، اما یکی از ۱۰ کشور نخست در زمینه انتشار گازهای گلخانه‌ای است، زیرا ما نمی‌توانیم گاز همراه نفت را کنترل و آن را به گاز مایع تبدیل و صادر کنیم یا به‌عنوان ماده اولیه در کارخانه‌های پتروشیمی مورداستفاده قرار دهیم. همه این دردسرها برمی‌گردد به تنش‌های موجود در روابط خارجی و اتکای صرف کشور ما به ۲ کشور روسیه و چین، در حالی که روسیه قادر به تولید تکنولوژی نیست و چین هم تنها از طریق سرمایه‌گذاری شرکت‌های اروپایی، ژاپنی و مانند آن می‌تواند وارد مرادوات تجاری شود، بنابراین تا زمانی که شرایط سیاسی کشور بهبود پیدا نکند و صاحبان فن و دانش در رأس امور قرار نگیرند، وضع به همین منوال است؛ اما اقتصادی که مبتنی بر تولید نیست، تکنولوژی نمی‌خواهد و کشور رانتی به افراد صاحب دانش نیاز ندارد.

«روزگار معدن» چالش‌های سخت‌ترین شغل دنیا را بررسی کرد

استخراج نان شب از دل کوه

گیتا جاودانی

به‌طور حتم شنیده‌اید که برای نمایش درجه سختی یک کار، آن را بعد از معدنکاری قرار می‌دهند؛ «فلان شغل بعد از معدن، سخت‌ترین کار دنیا است»، اما معدنکاری چه ویژگی‌هایی دارد که کسی شغلی سخت‌تر از آن سراغ ندارد؟ کار سخت و آسیب‌رسان بدنی، گذران عمر در دشوارترین وضعیت مکانی، دستمزد ناعادلانه، نادیده گرفته شدن حقوق قانونی و... که می‌توان این فهرست را ادامه داد،برای مثال نبود امنیت شغلی را هم که اضافه کنیم، موضوع به‌طورکامل روشن می‌شود.

گفت‌وگوی «روزگار معدن» با علی ضمیری، از فعالان کارگری معدن «همکار» و عضو سابق شورای اسلامی کار، درباره چالش‌های شغلی کارگران زغال‌سنگ است. با ما همراه باشید.

● حداقل و حداکثر تحصیلات کارگران چقدر است و آیا تاثیری در دستمزد آنها دارد؟

مدرک تحصیلی کارگران از سیکل تا لیسانس است و کارگرانی داریم که با مدرک دانشگاهی در بخش استخراج، مشغول به کار هستند.

● اگر کارگری نخواهد در استخراج زغال‌سنگ کار کند یا معدن تعطیل شود، چه شغل جایگزینی وجود دارد؟

در منطقه ما اگر کسی بخواهد شغل معدنکاری را رها کند، باید به‌دنبال کشاورزی یا کارهای آزاد برود، اما متاسفانه به‌خاطر خشکسالی کشاورزی هم درآمد خوبی ندارد، برای همین بیشتر تصمیم می‌گیرند معدنکاری را ادامه دهند.

● شما چطور کار بهره‌برداری و استخراج را انجام می‌دهید؟

همه کار استخراج معدن به‌دست کارگران انجام می‌شود. بیشتر معادنی که در کرمان زغال‌سنگ استخراج می‌کنند، مکانیزه نیستند و با ابزار قدیمی مثل «ماشین چال» و «پیکور» که با هوای فشرده و هدایت دستی کارگر کار می‌کنند. در این فرایند به صورت دستی دستگاه را روی محوطه دارای زغال می‌اندازند و زغال را از دل کوه درمی‌آورند. بعد با بکارگیری فرایند کربن، زغال را از پایین تونل به خارج منتقل می‌کنند. در این دستگاه هوای فشرده با ضرباتی که به سوزن پیکور می‌زند، زغال را از دل کوه می‌کند و پایین می‌ریزد و بعد کارگران زغال را به بیرون منتقل می‌کنند، اما این ابزار مربوط به ۵۰ سال پیش است، بنابراین تغییری در استخراج زغال‌سنگ صورت نگرفته و کار به همان شیوه قدیمی انجام می‌شود.

● معدنی سراغ دارید که از دستگاه‌های جدید استفاده کند؟

بنده هنوز در معادن زغال‌سنگی که به‌طور کامل و دائم در حال استخراج زغال هستند، دستگاه‌های مکانیزه ندیده‌ام. در معدن ما هم به روش ۵۰ سال پیش هنوز با پیکور و ابزارآلات این‌چنینی زغال استخراج می‌شود، البته شنیده‌ام معادن طبس به دستگاه‌های مکانیزه برای استخراج زغال مجهز شده‌اند.

● استفاده از ابزار مکانیزه چه تاثیری در تامین ایمنی کارگران دارد؟

امنیت در تونل‌های معدن زغال‌سنگ چندان بستگی به دستگاه ندارد، بستگی به استحکاماتی دارد که زیر زغال می‌زنند. استحکامات سقف در معادن مختلف به اسامی مختلف معروف است و ما به آن «سرلاخ» می‌گوییم، از تخته‌هایی صاف تشکیل شده است که به‌طورمعمول ۲۰ الی ۳۰ سانتیمتر عرض و ۲ الی ۳ متر طول، بسته به شرایط استخراج آن محل دارد و برای جلوگیری از ریزش سقف روی سر کارگر استفاده می‌شود.

در کارگاه‌هایی که ضخامت زغال‌شان بالا است، «سرلاخ» از چوب روسی ساخته می‌شود، البته در بعضی از معادن پیشرفته از استحکامات فلزی استفاده می‌شود که زیر آنها جک می‌زنند، اما در معدن ما متاسفانه هنوز از همان استحکامات قدیمی استفاده می‌شود.

دستگاه تاثیر زیادی روی مسئله ایمنی ندارد، البته فشار کار را از روی کارگر برمی‌دارد و همین باعث می‌شود که کارگر کمتر دچار فرسودگی جسمی شود، چون کار بدنی سنگینی انجام نمی‌دهد و تنها کنار دستگاه می‌ایستد و آن را هدایت و کنترل می‌کند.

● چرا همه معادن برای استخراج از دستگاه استفاده نمی‌کنند؟

چون برای معادن زغال‌سنگ هزینه چندانی نمی‌شود. زغال‌سنگ صنعت مظلومی است. ما با این همه سختی ماده معدنی را استخراج می‌کنیم و از دل زمین بیرون می‌آوریم، اما متاسفانه نرخ آن آنقدر پایین است که کفاف هزینه‌های کار را نمی‌دهد و به این ترتیب امیدی هم نیست که معادن تجهیز شوند. از طرف دیگر، با اینکه حقوق کارگران این حوزه بسیار پایین است، بسیاری از معادن یا در حال تعدیل نیرو هستند یا به‌کل تعطیل شده‌اند، زیرا فعالیت برای معدنداران چندان مقرون به صرفه نیست.

● معدنی که شما در آن مشغول به کار هستید، دولتی است یا خصوصی؟

معدن ما زیرمجموعه معادن دولتی زغال‌سنگ کرمان است و «همکار» نام دارد، اما قراردادهای ما «انجام معین» است، یعنی مثل قدیم نیست که کارگر قرارداد دولتی داشته باشد.

قرارداد «معین» به‌طورمعمول برای انجام یک عمل مشخص منعقد می‌شود. در این نوع قرارداد، پیش از شروع کار، زمان دقیق پایان آن مشخص نیست. در این حالت، کارفرما، برای انجام همان کار به‌صورت مشخص با فرد یا گروهی قرارداد می‌بندد، به‌همین دلیل قرارداد معین، موقتی است و به‌محض انجام کار یا اتمام پروژه، به خودی خود به‌پایان می‌رسد.

در قرارداد معین، نیروی کار تعهد می‌کند که با دریافت مزدی مشخص و تحت شرایط توافق‌شده، فعالیت مدنظر کارفرما را انجام دهد. در این نوع قرارداد به‌شکل معمول ابزار یا مواد اولیه را کارفرما تهیه می‌کند و تعیین محل کار نیز برعهده او است.

یکی از اصول قرارداد دائم، درج نشدن تاریخ اتمام قرارداد است؛ اما در قرارداد کار معین، از آنجا که برای انجام یک کار مشخص قرارداد بسته می‌شود، باوجود نبود تاریخ اتمام، قرارداد، دائم تلقی نمی‌شود و در دسته قراردادهای موقت قرار می‌گیرد. پیش از این، گفته شده بود که قراردادهای ما دائمی می‌شود، اما متاسفانه هنوز هیچ خبری نیست و فقط به ما وعده می‌دهند و به هیچ‌کدام از آنها عمل نمی‌کنند. یادم می‌آید که در قدیم زغال‌سنگ ارج و قرب زیادی داشت، اما الان ندارد و نرخ آنقدر نیست که بخواهد هزینه‌ها را پوشش دهد. با اینکه زغال‌سنگ چینی به‌اندازه تولیدات ایران مرغوب نیست، زغال‌سنگ وارداتی از چین جای تولید داخل را گرفته است. تولیدات داخلی که کارگران کشور خودمان با سخت‌ترین شرایط استخراج می‌کنند، مورداستفاده قرار نمی‌گیرد، اما زغال‌سنگ چینی به بازار می‌آید و جای آن را می‌گیرد. اگر بخواهند ماشین‌آلات جدید بخرند، پول کارگر را چگونه باید بدهند؟ الان در بسیاری از معادن پرداخت دستمزد کارگر با مشکل روبه‌رو است و هزینه‌ها به‌سختی تامین می‌شود. برای همین است که کارفرمایان باتوجه به افزایش دستمزد کارگران همیشه نالان هستند و گله دارند.

حقوق کارگر صنعت مس، بالای ۴۰ میلیون تومان است، اما حقوق کارگر زغال‌سنگ بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون است که بسته به استخراج زغال کمی بیشتر یا کمتر می‌شود و زندگی کردن با این حقوق برای کارگر معدن که با مریضی‌های ناشی از کار دست و پنجه نرم می‌کند، بسیار سخت است. به این ترتیب، هر ماشین یا دستگاهی که برای این کار مورداستفاده قرار می‌گیرد، قدیمی است، زیرا تهیه ابزار جدید اصلا مقرون به صرفه نیست.

● اگر در معادن از ابزار جدید استفاده شود، فرصت شغلی کارگرها به‌خطر نمی‌افتد؟

بستگی دارد. اگر جایی هزینه زیادی برای خرید ماشین‌آلات صرف شود، به‌طورمسلم سرمایه‌گذار نیروی کار را کاهش می‌دهد، البته شرایط معادن بسیار متفاوت است و در تمام معادن نمی‌توان از دستگاه‌های جدید استفاده کرد. درباره زغال‌سنگ باید بگویم تنها جاهایی می‌توان از ابزار و ماشین‌آلات جدید استفاده کرد که زغال شکستگی نداشته باشد. زغال به‌صورت لایه‌لایه است. وقتی لایه‌ها پشت‌سر هم به‌صورت منظم قرار گرفته باشند و شکستگی یا لایه سنگ بین آنها نباشد، دستگاه می‌تواند همه آنها را بکند و بدون هیچ مشکلی از بدنه کوه جدا کند، اما وقتی شکستگی بین لایه‌های زغال افتاده باشد، دیگر نمی‌توان برای استخراج آن از دستگاه استفاده کرد. البته چند سال است که قول داده‌اند دستگاه‌های جدیدی برای قسمت‌هایی که قابل‌بهره‌برداری به‌وسیله دستگاه است، تهیه شود که به‌خاطر هزینه‌های سرسام‌آور معدنکاری، در حال حاضر مقرون به صرفه نیست.

> با اینکه حقوق کارگران حوزه معدن بسیار پایین است، بسیاری از معادن یا در حال تعدیل نیرو هستند یا به‌کل تعطیل شده‌اند، زیرا فعالیت برای معدنداران چندان به‌صرفه نیست

عکس: روزگار معدن

● پس مهم‌ترین علتی که در معادن ما از ماشین‌آلات جدید استفاده نمی‌شود، هزینه‌های بالای معدنکاری است؟

بله، بازسازی و نوسازی معادن هزینه‌بر است و اگر بخواهد چنین کاری بکند، بودجه بسیار زیادی لازم دارد، پس چون هزینه بالا است، زیر بار آن نمی‌رود و کمکی هم از جانب دولت نمی‌شود. دستگاه‌هایی که برای معادن روباز استفاده می‌شود، کمابیش همان ماشین‌آلات راهسازی است، مثل لودر، بولدوزر، بیل مکانیکی و امثال آن. معدن ما در حال حاضر بیل مکانیکی برای خود ندارند و باید بیل را برای یکی، دو هفته اجاره و با آن کار کنند. ماشین‌آلاتی هم که داریم مثل بولدوزر و لودر بعد از چندین سال استفاده، دچار فرسودگی شده‌اند و باید آنها را تعمیر و قطعات‌شان را تعویض کرد. به‌ندرت پیش می‌آید که ابزار موردنیاز نوسازی شود، چون نرخ بسیار بالا است.

● کهنگی وسایل چه تاثیری روی کار کارگران دارد؟

برای مثال لودر یا بولدوزرها ممکن است به‌خاطر کار زیادی که چندین چند سال از آنها کشیده شده است، خراب شود، بنابراین در روزهایی که در دست تعمیر است، کار کارگری هم که با آن کار می‌کند، تعطیل می‌شود، به‌عنوان مثال، شاید جایی لازم باشد که خاکریزی یا مقداری از زغال برداشت شود و بولدوزر یا لودر مقدمات کار را انجام دهد و مسیر را آماده کند، اما وقتی ماشین‌آلات خراب باشند، به‌طورمسلم کار ما هم چند روز می‌خوابد یا به‌تاخیر می‌افتد. علاوه بر این، همه کارها در معدن مثل زنجیر متصل است، بنابراین اگر یک وسیله خراب باشد، مشکلات زیادی برای دیگر بخش‌های دیگر هم به‌وجود می‌آید. تعلل در کار ایجاد می‌شود و تولید هم کمتر خواهد شد و برای مثال اگر قرار است هر ماه ۹ هزار تن زغال‌سنگ تولید کنیم، وقتی ابزار و امکانات مناسب نداشته باشیم یا ماشین‌آلات خراب باشد، تولید کم می‌شود.

● شاید هزینه واردات ماده معدنی ارزان‌تر از تولید تمام می‌شود؟

تا جایی که می‌دانم واردات ربطی به نرخ تولیدات، کمبود ماشین‌آلات و مانند آن ندارد. اینکه چرا واردات انجام می‌شود و چه کسانی نفع می‌برند، معلوم نیست، اما زغال وارداتی کیفیت زغال ایران را ندارد. زغال استخراج‌شده در منطقه ما به‌دلیل کیفیت و کنسانتره خوبی که از آن تولید می‌شود، در کارخانجات فولاد مورداستفاده قرار می‌گیرد، به‌علاوه نرخ زغال از سال گذشته تغییر کرده، اما آنقدر نیست که جوابگوی زحمات کارگران و هزینه‌های معادن باشد. باید نرخ زغال در حد حقوق واقعی کارگران معادن و هزینه‌های این صنعت افزایش پیدا کند تا این صنعت فراموش‌شده به‌مشکل برنخورد وکارگرانی که در این صنعت کار می‌کنند، لااقل یک زندگی معمولی داشته باشند و مجبور نباشند همه حقوق خود را صرف درمان مریضی‌های ناشی از کار خود کنند و چیزی هم از این حقوق برای گذران زندگی باقی بماند. البته شرایط ما بسیار سخت است. زغال‌سنگ ما با شرایط سخت استخراج می‌شود و زغال بسیار خوب و باکیفیتی است، حالا چرا باتوجه به این شرایط از چین وارد می‌شود، چیزی نمی‌دانم.

● زغال‌سنگ تولیدی صادر نمی‌شود؟

قرار بود زغال ما صادر شود و هنوز هم صحبت‌هایی هست و قرار است اقداماتی در این زمینه انجام شود. بعضی نماینده‌های مجلس هم قول‌هایی داده‌اند که پیگیری کنند تا زغال‌سنگ در بورس انرژی عرضه یا صادر شود، البته هنوز هیچ اقدامی نشده است و با این شرایط کاری که الان وجود دارد، معلوم نیست کار به کجا برسد. معدنکاری جزو مشاغل سخت و زیان‌آور است و طبق قانون، کارگر معدن بعد از ۱۵ سال باید بازنشسته شود، اما متاسفانه این قانون در کشور ما اجرا نمی‌شود. الان کارگرهایی داریم که بالای ۲۰ سال است کار می‌کنند. معلوم است که این افراد به‌شدت فرسوده می‌شوند، مگر کارگر چقدر می‌تواند کار معدن بکند؟ باید برای آنها فکری کرد، زیرا دیگر توان کار ندارند، به هر صورت ما از همه طرف متضرر می‌شویم و حاصل دسترنج‌مان هم که قیمتش از پارسال راکد مانده است.

● تشکل‌های صنفی دارید؟

دقیق نمی‌دانم، اما تا جایی که اطلاع دارم، فعالیتی ندیدم. کارگران معادن با شرایط بسیار سختی کار می‌کنند و با بدترین فشارها از نظر کاری و روحی روبه‌رو هستند. ما تقاضاهایی داریم و می‌خواهیم فکری برای بازنشستگی‌مان بکنند؛ برای آینده این کارگرانی که بعد از ۲۰ سال، هنوز دارند معدنکاری می‌کنند. کارگری که با ۲۰ تا ۲۳ سال کار، بازنشست می‌شود، خانه‌نشین است و حقوق بسیار کمی هم می‌گیرد و درد هم دارد، با بیماری‌های زیادی مثل درد کمر و استخوان دست و پنجه نرم می‌کند. زانوهایش ساییدگی پیدا کرده، دندان‌هایش نابود شده است و وقتی بازنشسته می‌شود، از هیچ نظر امنیت ندارد. مریض است و گوشه خانه افتاده و باید با شرایط بسیار سخت زندگی‌اش بسازد. حقوقی که از اول به او می‌دادند، بسیار پایین بوده و موقع بازنشستگی باز هم کمتر می‌شود، در حالی که بچه‌هایش بزرگ شده‌اند و باید ازدواج کنند و... . شرایط بازنشستگی ما معدنکارها بسیار نامناسب است و تا به حال هیچ کاری برای ما نکرده‌اند. حقوق‌های‌مان بسیار کم است. چه آنهایی که کار می‌کنند و چه آنهایی که بازنشسته‌اند. باید حقوق آنقدر باشد که بتواند جوابگو باشد، در واقع شرایط جوری است که فقط فشار روی کارگر است. وسایل اگر نباشد، فشار روی کارگر است؛ تجهیزات معدنی نباشد، فشار روی کارگر است؛ دستمزد پایین است و هزار جور مشکل دیگر هم داریم. از مسئولان خواهش می‌کنیم که نرخ زغال‌سنگ را به حدی برسانند که در واقع جوابگوی این همه مشکلات کارگران معدن باشد. درباره ماشین‌آلات موردنیاز در شغل ما می‌شود به موتور دیزل و برقی اشاره کرد که برای بیرون بردن زغال از داخل تونل به‌کار می‌رود. این موتورها کارشان این است که واگن‌هایی که زغال استخراج‌شده در آنها ریخته شده، به بیرون تونل ببرند یا لکوموتیوهایی که زغال را از داخل تونل بیرون می‌آورند، بعد از سال‌های زیاد کار کردن کهنه و فرسوده شده‌اند و به‌همین علت، زمان حرکت در داخل تونل‌ها دود زیادی تولید می‌کنند و آسیب زیادی به ریه می‌زنند، البته بیشتر وقت‌ها خراب هستند و کارگران مجبورند زغال استخراج‌شده را دستی به بیرون از تونل انتقال دهند که این امر بسیار زمانبر است. بهتر است از لکوموتیوهای به‌روز و جدید استفاده شود که این موضوع برمی‌گردد به حمایت دولت از صنعت زغال‌سنگ. اگر واردات زغال کمتر صورت گیرد و زغال‌سنگ خود ایران دارای ارزش و حتی برای صادرات اقداماتی انجام شود، شاید ابزارها و ماشین‌آلات جدید در معادن به کار گرفته شوند تا هم زغال‌سنگ ایران ارزش واقعی خود را به‌دست بیاورد و هم کارگران به حق قانونی خود برسند.

اقتصاد معدن، نیازمند یک تحول بزرگ

یک کارشناس صنعت فولاد تصریح کرد: با وجود اینکه اقدامات فعلی دولت منطقی نیست؛ اما تنها راهی است که می‌توان مشکلات را به صورت موقت حل کرد.

بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان درباره میزان رضایت مردم از عملکرد وزیر صمت بیان کرد: با توجه به شرایطی که در اقتصاد و کشور در چند سال گذشته ایجاد شده، به نظر می‌رسد مردم و فعالان اقتصادی نه تنها از عملکرد کابینه فعلی، بلکه از چندین دولت سابق رضایت ندارند؛ چراکه هر کدام از این دولت‌ها با مدیریت نامناسب مسائل و مشکلات بسیاری را برای فعالان ایجاد کردند.

وی در رابطه با یکی از مشکلات فعلی اقتصاد عنوان کرد: به طور مثال، درحال‌حاضر تولید داخلی کشور به ۵۰ میلیون

دلار نمی‌رسد و این در حالیست که دولت قصد واردکردن ۲میلیارد ماشین‌آلات را دارد. از طرفی در چند سال گذشته با سدراه واردات تجهیزات، نرخ آنها در داخل کشور چندین برابر شد.

این فعال بازار فولاد با بیان اینکه اقدامات فعلی دولت معقول و منطقی نیست، آن را تنها راهی دانست که می‌تواند مشکلات را به صورت موقت حل کند.

شکوری ادامه داد: همچنین پیشنهادی در راستای خرید تمام ماشین‌آلات تولید داخل در حوزه معدن و تسهیلات چند ساله ۱۴ تا ۱۷ درصدی به‌دست یک فعال معدنی مطرح شد که بر اساس آن، فعالان این حوزه ترغیب به خرید محصولات داخلی می‌شوند؛ اما این اقدام عملی نشد. در واقع قرار شد در صورت اجرای این طرح، وزیر محدودیت‌ها را حذف کند و تا ۲ سال هیچ بخشنامه‌ای در این زمینه صادر نکند. وی معتقد است چند روز پس از تصویب چنین طرحی، می‌توان با صدور یک بخشنامه نرخ ماشین‌آلات را وارد روند نزولی کند.

این فعال بازار فولاد تصریح کرد: با مصوب‌شدن این اقدام، فعالان معدنی می‌توانند به ماشین‌ها و تمام تریدرها دسترسی پیدا کنند.

همچنین شرکت‌های بازرگانی و تولیدی که در داخل کشور ابزار کافی دارند، می‌توانند در واردات سهیم شوند و مسلما آنها در خرید تجهیزات ماشین بهتر عمل خواهند کرد. بنابراین در این صورت می‌توان به بهبود وضعیت اقتصاد کشور به خصوص در حوزه معدنی امیدوار شد.

اخبار

ذوب‌آهن برای تولید شمش ۲۵۰ در ۳۶۰ آماده می‌شود

در راستای تولید محصولات با ارزش افزوده بالا در ذوب‌آهن اصفهان، بخش فولادسازی برای تولید شمش ۲۵۰ در ۳۶۰ آماده می‌شود. قدرت‌الله یزدانمهر سرپرست دفتر فنی بخش فولادسازی ذوب آهن اصفهان در حاشیه نمایشگاه متالورژی اصفهان گفت: رویکرد جدید ذوب‌آهن اصفهان بر تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا استوار است؛ در این راستا و با توجه به نیاز بازار، بخش فولادسازی نسبت به تهیه نقشه‌های مربوط به تولید شمش با مقطع ۲۵۰ در ۳۶۰ و سپس تنظیم سفارش ساخت قطعات مورد نیاز اقدام کرده است. وی افزود: با تکمیل این قطعات، امکان ریخته‌گری شمش مقطع مذکور فراهم می‌شود که ثمره آن تولید مقاطع نوردی نظیر تیرآهن سایز ۳۶ است که دارای ارزش‌افزوده بالاتری است و نیاز کشور که هم‌اکنون از مسیر واردات و با خروج ارز صورت می‌پذیرد، تامین خواهد شد.

تاریخ و ریشه فولاد در کشور به ذوب‌آهن اصفهان بر می‌گردد

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی و حسین رجایی نماینده مردم شهرستان لنجان در مجلس شورای اسلامی ۱۸شهریورماه با حضور در ذوب‌آهن اصفهان با مسئولان شرکت دیدار و گفت‌وگو کردند.

میرهاشم موسوی در این دیدار بر لزوم افزایش تعاملات ذوب‌آهن و جامعه اطراف تاکید کرد. وی افزود: ذوب‌آهن اصفهان از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد در کشور است و خدمات این مجموعه صنعتی به مردم منطقه تاثیرگذار است.

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی در این دیدار ضمن تشکر از تلاش‌های انجام شده در راستای افزایش تولید، شفافیت در همه موضوعات و توسعه محصولات شرکت با توجه ویژه به محصولات با تکنولوژی پیشرفته و منحصر به فرد را از عوامل موفقیت دانست و بر توجه به آن تاکید کرد. موسوی بیان کرد: سهامداران سازمان تامین اجتماعی از اقشار کم درآمد و ضعیف جامعه هستند وهر چه ما تلاش کنیم دارایی‌های این سازمان را به سود مطلوب برسانیم، بازنشستگان در آینده آسوده تر زندگی می‌کنند. وی افزود: درحال‌حاضر این هدف در ذوب‌آهن اصفهان با جدیت دنبال می‌شود وامیدوارم با مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی لازم، موانع تولید بر طرف شود وبه سود واقعی برسیم و ذوب‌آهن باید به سرعت اهداف خود را محقق کند. مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی دو شاخص تولید و سود در ذوب‌آهن اصفهان را از اولویت‌های این سازمان دانست و بیان کرد: موضوع درمان، سلامت و محیط‌زیست بسیار مهم است و ذوب‌آهن هرچه می‌تواند باید هزینه کند تا مسئولیت خود در قبال کارکنان و مردم منطقه را بهتر به انجام برساند. در این دیدار مهرداد تولائیان معاون بهره‌برداری ذوب‌آهن اصفهان در خصوص تحقق ۱۰۳ درصدی برنامه تولید ۳ میلیون تنی از ابتدای امسال و پروژه‌های در حال اجرا از جمله بازسازی باتری شماره ۲کک‌سازی توضیحاتی ارائه داد. بهزاد کرمی معاون فروش این شرکت نیز به تشریح شرایط فروش داخلی وصادرات محصولات پرداخت. در حاشیه این دیدار، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی و نماینده شهرستان لنجان به همراه تعدادی از مدیران شرکت از خط تولید ذوب آهن اصفهان بازدید کردند و با حضور در یادمان شهدای گمنام ضمن زیارت قبور مطهر این عزیزان به این اسطوره‌های ایثار ادای احترام کردند.

صنعت سرب و روی آلاینده نیست

جوسازی علیه یک صنعت!

گروه معدن

مدیر کارخانه بازیافت سرب گلی گفت: سخت‌گیری‌های بیش از حد برخی از سازمان‌ها از یک سو و دیدگاه آلاینده‌محور بودن صنعت سرب از سوی دیگر، باعث شده است شاهد افت تولید و تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی شمش سرب طی ماه‌های اخیر باشیم.

ابراهیم گلی در گفت‌وگو با فلزات آنلاین بیان کرد: حدود ۶ ماه است که به دلیل کمبود مواد اولیه و سرمایه در گردش فعالیت خود را متوقف کرده‌ایم. سخت‌گیری‌های بیش از اندازه برخی از سازمان‌ها در زمینه واردات باتری، باعث شده است تولیدکنندگان شمش سرب با کمبود مواد اولیه در سطح بازار مواجه و ناچار به توقف تولید خود شوند. در حالی که ما امکانات لازم جهت ذوب باتری در داخل کارخانه را فراهم ساخته‌ایم اما سازمان محیط‌زیست همکاری‌های لازم جهت تسریع در واردات باتری فرسوده را به عمل نمی‌آورد و سازمان‌های دیگر مانند صنعت، معدن و تجارت و انرژی اتمی نیز شرایط مختص به خود را دارند. در واقع واردات باتری فرسوده، مستلزم تایید کلیه این سازمان‌ها است که در نهایت زمان‌بر و همچنین هزینه‌بر خواهد شد.

به دنبال مجوز تولید شمش سرب از خاک معدنی هستیم

وی افزود: از آنجایی که ما با کمبود باتری فرسوده طی ماه‌های گذشته مواجه شدیم، به دنبال تولید شمش سرب از کنسانتره بودیم. به همین منظور تلاش کردیم تا نیمی از خاک معدن خود را که در کنار کارخانه در خمین قرار دارد، به تولید شمش اختصاص دهیم. بنابراین درخواست خود را مبنی بر تولید شمش از خاک معدنی به منظور مقابله با خام‌فروشی و همچنین کاهش آلایندگی باتری فرسوده به سازمان محیط‌زیست استان ارائه دادیم. متاسفانه درخواست ما از جانب این سازمان رد شد و ناچار به طرح آن در کمیسیون ماده ۱۱ استان شدیم. این کمیسیون متشکل از نمایندگان سازمان‌های مختلف است که دانش و اطلاعات کافی در ارتباط با صنعت سرب ندارند و به همین علت این درخواست در کمیسیون فوق نیز تایید نشد. در حالی که تصمیم داشتیم با تولید محصول نهایی از خاک معدنی که متعلق به خود مجموعه است، ارزش‌افزوده و اشتغالزایی بیشتری ایجاد کنیم اما نه تنها موفق به اجرای چنین کاری نشدیم بلکه به دلیل تامین نشدن مواد اولیه کافی، تولید را موقتا متوقف کرده‌ایم.

مدیر کارخانه بازیافت سرب گلی عنوان کرد: نوسان نرخ مواد اولیه، چالش دیگری است که درحال‌حاضر بیشتر تولیدکنندگان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. نرخ باتری فرسوده حدود ۴۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم است و تولیدکنندگان شمش سرب باید مبلغ هنگفتی برای خرید یک تن باتری فرسوده بپردازند. این در حالی است که سود چندانی عاید آنها از تولید شمش نخواهد شد و نوسان نرخ دلار می‌تواند حتی منجر به ضرر فراوانی تنها در زمینه تامین ماده اولیه شود. از سوی دیگر، مشتری اصلی باتری‌های فرسوده، شرکت‌های تولیدکننده باتری نو هستند که دوباره نسبت به خرید آنها از بازار و ذوب در کوره‌های مخصوص اقدام می‌کنند و این باعث شده است دست تولیدکنندگان شمش از ماده اولیه کوتاه باقی بماند. البته این فرآیند معقولانه و اقتصادی به نظر می‌رسد؛ چراکه این شرکت‌ها با تامین نقدینگی لازم و در ازای خرید باتری فرسوده، دوباره اقدام به تولید باتری نو می‌کنند و آن را در اختیار صنایع مختلف به ویژه خودروسازی قرار می‌دهند. ما هم به دنبال آن هستیم تا در آینده نسبت به تولید باتری نو اقدام کنیم تا بتوانیم ضمن تامین مواد اولیه، چالش کمتری در تولید شمش سرب داشته باشیم.

گلی در خصوص آلایندگی صنعت سرب، اذعان کرد: متاسفانه دیدگاهی در جامعه در خصوص آلایندگی صنعت سرب شکل گرفته است که در واقعیت، به عنوان یک سیاست غربی به منظور تخریب اهمیت این صنعت در داخل کشور مطرح شده است. در حالی که تولیدکنندگان خارجی با عنایت به ماهیت صنعت سرب اقدام به کارگیری از این فلز در صنایع مختلف می‌کنند، به دنبال آن هستند تا توسط افرادی در داخل کشور، اهمیت سرب را کمرنگ جلوه دهند. آلودگی هوا، معضل بزرگی است که در بیشتر کشورهای پیشرفته صنعتی جهان مانند هند دیده می‌شود و بنابراین نمی‌توانیم آن را تنها به یک صنعت خاص مانند سرب نسبت دهیم. ما تمام تلاش خود را جهت کاهش آلایندگی تولید شمش سرب به کار گرفته‌ایم و هر ۳ماه یکبار، گزارش زیست‌محیطی خود را به این سازمان و آزمایشگاه‌های مربوطه ارائه می‌کنیم. بر همین اساس می‌توان گفت که یک جوسازی مخرب علیه صنعت سرب در داخل شکل گرفته است و باید تلاش کنیم تا نسبت به رفع سوء تفاهم‌های موجود اقدام کنیم.

وی در ارتباط با نوسان نرخ سرب، تصریح کرد: نکته قابل توجه این است که سرب برخلاف سایر فلزات، نوسان قیمتی چندانی در بورس فلزات لندن نداشته است و بیشترین نرخ آن در بازارهای جهانی در حدود ۲ هزار و ۵۰۰ دلار به ازای هر تن و کمترین نرخ آن در حدود یک هزار و ۷۰۰دلار به ازای هر تن بوده است. عامل تاثیرگذار بر نرخ سرب در بازار داخلی، نوسان نرخ دلار است که تاثیر خود را بیشتر از نوسان نرخ سرب در بازارهای جهانی نشان می‌دهد. ما در حالی از سال ۱۳۹۳ تولید شمش سرب را آغاز کرده‌ایم که نرخ سرب نوسان زیادی در بورس فلزات لندن نداشته است؛ در حالی که نرخ سرب ۱۰ میلیون تومان به ازای هر تن در سال ۱۳۹۷ بود و درحال‌حاضر نرخ آن به حدود ۷۰ میلیون تومان به ازای هر تن رسیده است. ضرورت دارد که یک نرخ ثابت برای دلار تعیین شود تا تولیدکنندگان بتوانند یک برنامه‌ریزی بلندمدت برای تامین مواد اولیه خود داشته باشند.

نقش دولت در حمایت از تولید

این تولیدکننده شمش سرب در ادامه به حمایت تاثیرگذار دولت از تولید اشاره کرد و گفت: مشخص نیست که چرا بسیاری از تولیدکنندگان نسبت به دولت موضع‌گیری می‌کنند؛ در حالی که دولت نسبت به صدور مجوز، در اختیار گذاشتن زمین و تامین زیرساخت‌های لازم اقدام می‌کند و در ادامه این خود تولیدکننده است که باید بتواند با کاهش توقعات، نسبت به توسعه و پیشرفت در تولید اقدام کند. قرار نیست که فرار از قانون و عدم رعایت قوانین توسط بعضی از تولیدکنندگان را بر گردن دولت بیندازیم؛ در حالی که امکاناتی که دولت در اختیار تولیدکنندگان داخلی قرار داده است، در سایر کشورهای جهان دیده نمی‌شود. ما همواره تلاش کرده‌ایم نسبت به پرداخت قانونمند بیمه، مالیات، حقوق دولتی و حتی قبوض مختلف انرژی اقدام کنیم و اگر سایر تولیدکنندگان نیز همکاری‌های لازم را با دولت داشته باشند، بسیاری از مشکلات موجود مرتفع خواهد شد.

گلی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه درحال‌حاضر معدنکاران کشور با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند، اظهار کرد: حدود ۱۰ هزار معدن در داخل کشور تا پایان سال ۱۴۰۰ شناسایی شده است که حدود ۶هزار و ۵۰۰ معدن، فعال و حدود ۳ هزار و ۵۰۰معدن، غیر فعال هستند. اکتشاف، مقوله بسیار مهمی است که با ضعف‌های فراوانی در این زمینه مواجه هستیم. نبود تجهیزات و ماشین‌آلات روز معدنی نیز از دیگر مشکلات معدنکاران کشور است. متاسفانه هنوز رابطه سازنده و شفاف میان بعضی معدنکاران و سازمان‌های دولتی شکل نگرفته است و افراد به دنبال اعلام آمار و ارقام نادرست میزان ذخایر معدنی جهت کاهش حقوق دولتی و یا مالیات بر درآمد هستند. در حالی که با توجه به اهمیت بالای معدن، اگر یک رابطه دوطرفه صادقانه میان معدنکاران و دولت شکل بگیرد، شاهد رشد و توسعه روزافزون بخش معدن و عملیات‌های مختلف معدنی به ویژه اکتشاف در آینده نزدیک خواهیم بود.

اهمیت فرآوری کنسانتره سولفوره سرب

وی در ارتباط با اهمیت فرآوری کنسانتره سولفوره سرب، مطرح کرد: معدن ما حاوی ذخایر اکسیدی، سولفوره و گالن سرب است. گالن، یک ذخیره ناب سولفوره با عیار ۸۶درصد سرب است که به صورت مستقیم می‌توان نسبت به ذوب آن در کوره اقدام کرد. این ماده معدنی در معادن اطراف کرمان و یزد یافت می‌شود و می‌تواند در تولید شمش سرب با استفاده از خاک مورد استفاده قرار بگیرد. از آنجایی که تولید شمش سرب و حتی روی عمدتا با استفاده از خاک اکسیدی صورت می‌پذیرد و میزان این ذخایر در معادن کشور رو به پایان است، بنابراین باید به دنبال گسترش دانش و تکنولوژی تولید شمش با استفاده از خاک سولفوره باشیم؛ چراکه این دانش به صورت محدود در اختیار چند تولیدکننده داخلی قرار دارد و امیدوار هستیم در آینده بتوانیم بیشترین بهره‌وری را از ذخایر عظیم سولفوره در کشور داشته باشیم.

مدیر کارخانه بازیافت سرب گلی ضمن اشاره به عرضه خاک معدنی در بورس، تاکید کرد: به نظر می‌رسد عرضه خاک در بورس کالای ایران شفاف نیست و با مشکلاتی همراه است. ضمن اینکه عیار این خاک از نمونه‌های وارداتی کمتر و نرخ آن بیشتر است. متاسفانه این خاک به گروهی خاص تعلق می‌گیرد و به همین علت بسیاری از تولیدکنندگان شمش، ناچار به واردات خاک از کشورهای همسایه مانند ترکیه و آذربایجان هستند. واردات خاک معدنی نیز مشکلات خاص خود را دارد و حتی تولیدکنندگانی که به صورت ورود موقت مشغول تولید شمش چه با استفاده از خاک و چه باتری فرسوده هستند، نسبت به رفع تعهد ارزی دغدغه‌هایی را دارند.

تولید شمش سرب در کوره دوار

گلی در خصوص فرآیند تولید شمش سرب، عنوان کرد: برای تولید شمش سرب، از کوره دوار استفاده می‌کنیم که این تکنولوژی از سال ۱۹۳۰ در کشور آلمان شکل گرفته و تاکنون به عنوان یکی از روش‌های اصلی تولید شمش سرب شناخته شده است. برای تولید، از دستگاه‌ها و ماشین‌آلات داخلی استفاده می‌کنیم.

خوشبختانه توانایی تولید تجهیزات مورد نیاز برای تولید شمش سرب توسط متخصصان داخلی وجود دارد و احتیاجی به واردات آنها نداریم. ضمن اینکه کاربرد عمده شمش سرب در باتری‌سازی، کارخانه‌های تولید مواد سربی مانند وزنه بالانس ماشین، صفحات بیمارستانی مورد استفاده در دیواره‌های دستگاه‌های رادیولوژی و همچنین گلوله‌های سربی در صنایع نظامی است.

وی در پایان با اشاره به اهمیت نظارت در بازار فروش شمش سرب، یادآور شد: دولت باید برای تمام صنایع به ویژه فلزات اعم از آهنی و غیر آهنی، یک ساز و کار واحد در تولید، فروش و صادرات در نظیر بگیرد تا دست واسطه‌ها از بازار فروش و حتی صادرات قطع شود؛ چراکه حضور واسطه‌ها منجربه بی‌نظمی در بازار و افزایش نرخ کاذب شمش خواهد شد و امیدوار هستیم اقدامات لازم در این زمینه توسط مسئولان ذی‌ربط صورت پذیرد.

کاهش صادرات محصولات فولادی در نیمه نخست سال

دبیر انجمن سنگ آهن ایران گفت: پیش‌بینی می‌شود حجم صادرات در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ کمتر از ۱۴۰۰ باشد، بنابراین باید صبورانه به فکر بهبود روابط تجاری با شرکا باشیم.

به گزارش فولادبان، سعید عسکرزاده با بیان اینکه صادرات به دو عامل اصلی بستگی دارد، مطرح کرد: نخستین و مهم‌ترین عامل در این حوزه، قیمت‌های جهانی است و پس از آن نیز می‌توان بازارسازی یا تحریک تقاضای خارجی را نام برد. در ابتدای سال به دلیل مشکلات مختلف، یکی از مهم‌ترین فرصت‌های صادراتی از بین رفت و صادرات شرکت‌های مختلف ایرانی محدود شد. به گونه‌ای که نه تنها در اقتصاد کشور بازارسازی نشد، بلکه فرصت استفاده از فضای

جهانی را از دست دادیم. وی افزود: از سوی دیگر، با دامپینگ کشور روسیه، وضعیت قیمت‌ها کاملا تغییر کرد و به تبع آن، نرخ بازار جهانی وارد روند نزولی شد. بنابراین می‌توان گفت این اقدام، دلیل اصلی افت اقتصاد کشور در ماه‌های اخیر بوده است.

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران با اشاره به اینکه تعیین عوارض صادراتی و دامپینگ در سال ۱۴۰۱به صورت متوالی تأثیرگذار بودند، تصریح کرد: با توجه به اینکه این اتفاقات به صورت متوالی برای کشور رخ داد، منجربه کاهش حجم صادرات شد که درحال‌حاضر، این موضوع را به سختی می‌توان مدیریت کرد.

عسکرزاده ادامه داد: در این راستا حجم صادرات در اوایل سال ۱۴۰۱ کمتر از سال گذشته به ثبت رسیده است. برای مبحثی مانند پایین آمدن نرخ جهانی نمی‌توان کاری کرد؛ اما در تولید داخلی باید تمام صنایع را به کار بگیریم تا وضعیت رو به بهبود پیش برود. وی اظهارکرد: بنابراین باید صبورانه به فکر بهبود روابط تجاری با سایر کشورها باشیم و انتظار می‌رود تمامی تصمیم‌گیران و فعالان کسب و کارهای مختلف، شرایط مطلوب جهانی را درک کنند و در این راستا برنامه‌ریزی مناسبی داشته باشند تا بتوانند سود بهتری از این وضعیت کسب کنند.

این کارشناس فولادی تاکید کرد: موثرترین عاملی که می‌توان برای آینده اقتصادی از آن درس گرفت، این است که مسئولان تیم وضع‌کننده عوارض صادراتی را در ماه‌های ابتدایی سال شناسایی کنند و از فرآیند تصمیم گیری زنجیره خارج کنند.

عملکرد بورس کالا خلاف میل تولیدکنندگان است

یک فعال حوزه فولاد با اشاره به نارضایتی تولیدکنندگان محصولات فولادی از عملکرد بورس کالا گفت: درحال‌حاضر، قیمت‌گذاری دستوری و مهندسی عرضه برای محصولات فولادی در بورس کالا وجود دارد.

حمید رضایی در گفت‌وگو با فولادبان در مورد نحوه عملکرد فعلی بورس کالا در زمینه قیمت‌گذاری محصولات فولادی بیان کرد: تولیدکنندگان از عملکرد فعلی بورس کالا رضایت ندارند، به این دلیل که خرید محصولات فولادی با زیان همراه شده است.

مدیرعامل فولاد دهشیر یزد درباره نحوه قیمت‌گذاری در بورس کالا افزود: قیمت‌گذاری در این بازار به صورت دستوری انجام می‌شود و علاوه‌بر آن، عرضه محصولات فولادی در بورس کالا نیز به صورت مهندسی شده است.

وی افزود: با وجود مسائل و مشکلاتی که گریبانگیر بورس کالا شده است، اما باز هم مشورتی از سوی این سازمان با تشکل‌ها صنفی انجام نمی‌شود.

حمایت فولاد هرمزگان از طرح‌های دانش‌بنیان

مدیرعامل فولاد هرمزگان گفت: فولاد هرمزگان به عنوان پیشرفته‌ترین کارخانه فولادی کشور حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان و نوآورانه را در دستورکار خود قرار داده است.

به گزارش مهر، عطاله معروفخانی درپی انتخاب طرح فولاد هرمزگان در چهارمین جشنواره ملی حاتم (حمایت از تولید ملی) بعنوان طرح برتر، ضمن تبریک به کلیه کارکنان و ذینفعان شرکت گفت: شرکت فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر با استفاده از طرح‌های دانش‌بنیان و حمایت از آنها توانست محصولات نوین فولادی را تولید کند.

وی افزود: امسال نیز با توجه به منویات مقام معظم رهبری و انتخاب شعار سال مبنی بر تولید، دانش‌بنیان،

اشتغال‌آفرین، فولاد هرمزگان نیز همین استراتژی را سرلوحه کار خود قرار داده است.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در خصوص طرح ارائه شده در جشنواره حاتم نیز خاطرنشان کرد: حضور در جشنواره‌ها با ارائه طرح‌های گوناگون سبب ایجاد انگیزه در شرکت و شناساندن طرح در جامعه هدف می‌شود. همچنان که طرح ساخت غشاهای اولترافیلتراسیون با استفاده از غشاهای مستعمل اسمز معکوس توسط کارکنان فولاد هرمزگان توانست علاوه بر اینکه در همایش‌های مختلف مطرح و حائز جایزه و تقدیر شود، به عنوان یک طرح دانش‌بنیان نیز مطرح باشد.

معروفخانی اضافه کرد: با توجه به اینکه صنایع بزرگ فولادی در کشور در کنار آب قرار دارند، نمک زدایی آب دریا یکی از روش‌های بسیار موثر برای تامین آب مورد نیاز این صنایع به شمار می‌رود. از این رو، اسمز معکوس فرآیندی است که به طور گسترده برای این منظور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی با اشاره به مزایای استفاده از این طرح گفت: در صورت انجام این طرح، با توجه به افزایش دو برابری طول عمر غشاهای اسمز معکوس، میزان واردات این غشاها و در نتیجه خروج ارز از کشور کاهش می‌یابد. همچنین به دلیل استفاده از غشاهای تبدیل شده در فرآیند پیش‌تصفیه، کارایی واحدهای آب‌شیرین‌کن افزایش خواهد یافت.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در پایان تصریح کرد: رویکرد فولاد هرمزگان حمایت از ابتکارات، طرح‌های نوآورانه و فناورانه است و تا حد امکان تلاش می‌کنیم از این طرح‌ها حمایت و آنها را به صورت اقتصادی به ثمر برسانیم.

روسیه از کدام تحریم غرب در امان مانده است؟

گروه معدن

اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده واردات آلومینیوم و نیکل روسیه را از زمان جنگ اوکراین افزایش می‌دهند.

به گزارش ایسنا، باوجود مشکلات لجستیکی ناشی از جنگ در اوکراین و گفت‌وگوهای سخت در مورد آسیب مسکو از درآمد ارزی، داده‌ها نشان داد که اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده خرید فلزات صنعتی کلیدی از روسیه را افزایش داده‌اند.

محموله‌های فلزی، سختی غرب در فشار بر اقتصاد روسیه را نشان می‌دهد که عملکردی بهتر از حد انتظار داشته و شاهد افزایش ارزش روبل خود بوده است زیرا درآمد نفتی پررونق به جبران تأثیر تحریم‌ها کمک کرده است.

داده‌های تجاری رسمی گردآوری شده توسط رویترز از پایگاه داده Comtrade سازمان ملل نشان می‌دهد واردات اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده از آلومینیوم و نیکل محصولات اصلی فلزات پایه روسیه طی ماه مارس تا ژوئن تا ۷۰ درصد افزایش یافته است.

داده‌ها نشان می‌دهد ارزش کل واردات اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده این دو فلز از ماه مارس تا ژوئن ۱.۹۸ میلیارد دلار بوده است.

غرب موج‌های مکرر تحریم‌ها را علیه طیف وسیعی از محصولات، مردم و موسسات روسیه اعمال کرده است اما تا حد زیادی از بخش فلزات صنعتی در امان مانده است.

تحلیلگران می‌گویند که ایالات‌متحده و اروپا پس از اختلال عظیم در بخش‌های ساخت‌وساز، خودرو و برق ناشی از تحریم‌های اعمال شده توسط رئیس‌جمهوری سابق ایالات‌متحده دونالد ترامپ بر آلومینیوم روسیه در سال ۲۰۱۸، درس‌هایی آموخته‌اند. آن تحریم‌ها سال بعد برداشته شد.

قیمت هر دو فلز بلافاصله پس از اینکه روسیه تهاجم خود به اوکراین را در ۲۴ فوریه آغاز کرد، به دلیل ترس از اینکه تحریم‌ها یا تدارکات دشوار محموله‌ها را مسدود کند، به بالاترین حد خود رسید اما این نگرانی‌ها بی‌اساس بود زیرا داده‌ها نشان می‌دهد صادرات روسیه در ماه‌های مارس تا ژوئن نسبتا قوی بوده است.

شرکت روسال روسیه، بزرگ‌ترین تولیدکننده آلومینیوم در خارج از چین است و حدود ۶درصد از تولید جهانی تخمین زده شده را به خود اختصاص می‌دهد. در طول ۴ ماه پس از تهاجم روسیه به اوکراین، اتحادیه اروپا بزرگ‌ترین واردکننده آلومینیوم خام از روسیه بود و به طور متوسط ۷۸ هزار و ۲۰۷ تن در ماه مارس تا ژوئن و ۱۳ درصد بیشتر از مدت مشابه سال گذشته، تولید کرد.

واردات ماهانه آلومینیوم روسیه از امریکا در ماه مارس تا ژوئن به طور متوسط ۲۳هزار و ۴۹تن بود که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۱ درصد افزایش داشت. واردات آلومینیوم روسیه به ۷ مقصد برتر سال گذشته در ماه مارس تا ژوئن به طور متوسط ۲۲۱ هزار و ۶۹۳ تن در ماه بوده است که ۹ درصد کمتر از مدت مشابه سال گذشته است؛ اما ۴ درصد بیشتر از میانگین ماهانه کل سال ۲۰۲۱ است.

روسیه حدود ۱۰ درصد از تولید جهانی را در نیکل، تشکیل می‌دهد و نوریلسک نیکل این کشور حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد از نیکل درجه باتری جهان را تشکیل می‌دهد. واردات نیکل از روسیه در سه مقصد اصلی در ماه مارس تا ژوئن ۱۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت.

به نقل از رویترز، ایالات‌متحده با افزایش ۷۰ درصدی نسبت به سال گذشته بیشترین سود را تجربه کرد، در حالی که محموله‌های اتحادیه اروپا ۲۲ درصد افزایش یافت. به گفته تحلیلگران، جهش قیمت‌ها پس از تهاجم، انگیزه بیشتری برای ادامه صادرات ایجاد کرد. نرخ در بورس فلزات لندن معاملات نیکل ۲ برابر شد و به رکورد بالای ۱۰۰ هزار دلار در هر تن در ۸ مارس رسید که باعث شد بورس فلزات لندن معاملات را متوقف و لغو کند.

دیدار مدیران غول معدنی دنیا و گروه منابع معدنی چین

مدیر اجرایی شرکت معدنی ریوتینتو با مدیران ارشد شرکت دولتی جدید چین که با هدف متمرکز کردن خرید سنگ‌آهن این کشور ایجاد شده، دیدار کرد.

به گزارش فولاد ایران، پکن در ماه اوت گروه منابع معدنی چین را با سرمایه ثبت شده ۳ میلیارد دلار ایجاد کرد. این اقدام به عنوان تلاش پکن برای به دست آوردن نفوذ بیشتر بر عرضه‌کنندگان بزرگ سنگ‌آهن همچون ریو تینتو، بی‌اچ‌پی، والە و فورتسکیو و دیگران در رابطه با قیمت‌گذاری سنگ‌آهن تلقی می‌شود.

مدیر اجرایی ریو تینتو اظهار کرد: گروه ریوتینتو بسیار مفتخر است که فرصتی برای تبدیل شدن به یک شریک استراتژیک با این شرکت چینی دارد و به دنبال همکاری بیشتر برای تعمیق همکاری همه‌جانبه در زمینه‌های مختلف و دستیابی به توسعه برد-برد است. یائو لین، مدیریت شرکت معدنی چینی نیز گفت که این گروه مایل به ایجاد یک مشارکت استراتژیک با ریو تینتو و کار بر روی سیستم زنجیره تامین برد-برد و پایدار برای توسعه صنعت فولاد چین است.

چین باید نزدیک به ۸۰ درصد از مصرف سالانه سنگ‌آهن خود را که حدود ۱.۲ میلیارد تن است وارد کند از این‌رو روند قیمت‌گذاری سنگ‌آهن در بازار جهانی و نفوذ بیشترش بر این رویه از اهمیت بالایی برخوردار است.

روی خط خبر

بهبود نرخ ورق گرم در چین

قیمت ورق گرم در بازار داخلی چین ۳ دلار بالا رفته و ورق سرد نسبت به روز قبل بدون تغییر مانده است. در بازار فیوچرز شانگهای نرخ قرارداد ورق گرم ژانویه ۵۵۲ دلار هر تن ثبت شده که ۳دلار هر تن بهبود داشت.

به گزارش فولاد ایران، در بازار نقدی آخرین نرخ ورق گرم ۵۷۴ دلار هر تن و ورق سرد ۶۲۹ دلار هر تن درب کارخانه تیانجین با مالیات بر ارزش افزوده ثبت شده است.

بازار بیلت و میلگرد چین رو به بهبود

آخرین نرخ بیلت در بازار داخلی چین ۳ دلار بهبود داشته به ۵۳۷ دلار هر تن با مالیات بر ارزش افزوده رسیده است.

ظاهرا رشد نرخ میلگرد در بازار فیوچرز، کاهش موجودی بازار و بهبود تقاضا قبل از تعطیلات فستیوال پاییزه از قیمت‌ها حمایت کرده است.

به گزارش فولاد ایران، در بورس شانگهای نیز آخرین نرخ قرارداد میلگرد تحویل ژانویه ۲۰۲۳ در ۵۴۷ دلار هر تن نهایی شده که ۱۰ دلار رشد روزانه داشت.

سرنوشت «فولاد ازنا» در هاله‌ای از ابهام

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

سرنوشت فولاد ازنا به دلیل مشکلات حقوقی درحال‌حاضر در دستان دستگاه قضا است و حالا باید دید با توجه به قول معاون دادستان تهران، بالاخره این شهرستان فولادی می‌شود یا نه.

به گزارش مهر، طرح‌های صنعتی نیمه‌تمام در لرستان یکی از معضلات موجود در حوزه اقتصاد و اشتغال این استان محسوب می‌شود، طرح‌ها و پروژه‌هایی که با گذشت سال‌ها همچنان در چند قدمی افتتاح متوقف مانده‌اند.

طرح فولاد ازنا در آستانه ۲۰ سالگی

این طرح‌های صنعتی و تولیدی نیمه‌کاره در لرستان موجب ناامیدی مردم شده چراکه با افتتاح و بهره‌برداری از آنها زمینه ایجاد اشتغال خوبی در استان می‌تواند فراهم شود.

لرستان همواره یکی از استان‌های صدر جدول بیکاری در کشور بوده و این در حالی است که اگر برخی از همین طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی و اقتصادی در لرستان به مرحله افتتاح برسند شاید بخشی از زخم ملتهب بیکاری در این استان التیام پیدا کند.

عقبگرد پروژه به نقطه اول

یکی از مطالبات مردم شهرستان ازنا فعال شدن کارخانه فولاد ازنا است که بیشتر از ۱۹سال فقط وعده شنیده است، مجوز اولیه کارخانه فولاد ازنا سال ۸۱ صادر و فعالیت رسمی برای احداث این کارخانه از سال ۸۴ آغاز شد، این واحد صنعتی که یکی از مهم‌ترین پروژه‌های استان لرستان در این حوزه محسوب می‌شود قرار بوده با ظرفیت تولید سالانه یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار تن ورق در فاز اول و سالانه ۷۰۰ هزار تن فولاد در فاز دوم وارد چرخه فعالیت شود.

این پروژه صنعتی از آن جهت برای لرستان و لرستانی‌ها ارزشمند است که بهره‌برداری از آن می‌تواند به‌طور مستقیم هزار و ۵۰۰ شغل در یکی از بیکارترین استان‌های کشور ایجاد کند که این رقم مجزا از اشتغال غیرمستقیم این واحد صنعتی است.

از سوی دیگر مجتمع فولاد ازنا در صورت بهره‌برداری کامل می‌تواند از خروج سالانه میلیون‌ها دلار ارز از کشور جلوگیری کرده و به این لحاظ نیز از مهم‌ترین واحدهای صنعتی کشور محسوب می‌شود و این در حالیست که همچنان وضعیت آن در هاله‌ای از ابهام است.

قول معاون دادستانی تهران برای رفع مشکلات حقوقی پروژه

حسین گودرزی، نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی با اشاره به بررسی پرونده فولاد ازنا در دادستانی تهران با مهر اظهارکرد: پیرو درخواست کتبی از رئیس قوه قضاییه برای راه‌اندازی کارخانه فولاد ازنا، معاون دادستان تهران برای رفع موانع حقوقی و راه‌اندازی پروژه، از این کارخانه بازدید کرد.

وی بیان کرد: در این بازدید بر لزوم مساعدت ویژه قوه قضاییه برای رفع موانع موجود و تسهیل شرایط راه‌اندازی شرکت فولاد و ذوب‌آهن ازنا تاکید کرد.

این نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در این بازدید، «تورک» معاون اجرایی دادستان تهران آمادگی دستگاه قضا برای رفع موانع و تسریع در راه‌اندازی فولاد ازنا را اعلام کرد.

گودرزی ادامه داد: در این بازدید مقرر شد درخواست شرکت از دستگاه قضا تهیه و دادستانی تهران در راستای رفع آنها مساعدت کند، در عین حال شرکت زمان‌بندی تکمیل و بهره‌برداری در حداکثر دوره یک ساله را ارائه و کمیته نظارت با مسئولیت دادگستری ازنا هر دو هفته یکبار گزارش پیشرفت پروژه را ارائه کند.

پروژه راهبردی لرستان

سیروس ابراهیمی، معاون اقتصادی استاندار لرستان پیش از این با اشاره به دیدار با دادستان تهران در راستای پیگیری مشکلات قضائی واحدهای تولیدی لرستان اظهار کرد: در این دیدار مشکلات شرکت‌های فولاد ازنا در دادگستری تهران مورد بررسی قرار گرفت.

وی با اشاره به تاکید بر اهمیت راه‌اندازی مجدد شرکت فولاد ازنا به عنوان یک پروژه راهبردی در لرستان در این دیدار گفت: در این دیدار بر لزوم مساعدت برای رفع مشکلات این پروژه تاکید شد.

معاون استاندار لرستان تصریح کرد: در این دیدار دادستان تهران، پس از بررسی وضعیت واحدهای تولیدی مطرح شده، در رابطه با رفع مشکلات آنها قول همکاری داد.

مصوبه سفر دولت گره‌گشا می‌شود؟

پیش از این بهمن جعفری، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه مجتمع فولاد ازنا در فاز اول ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد اظهار کرد: این طرح بزرگ‌ترین طرح صنعتی استان محسوب می‌شود در صورتی که راه‌اندازی شود.

وی در ادامه سخنان خود با بیان اینکه الان مالک این مجموعه در مراجع قضائی یک مسائل حقوقی دارد که این مسائل حقوقی نیز با این مجتمع فولاد ازنا مرتبط نیست عنوان کرد: این مسائل حقوقی نیز تأمین ارز و سایر سرمایه گذاری‌هایی که در کشور دارد، است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان با تاکید بر اینکه مالک این مجموعه درحال‌حاضر در زندان اوین به سر می‌برد عنوان کرد: مدیرعاملی را برای مجموعه انتخاب کرده‌اند.

جعفری با بیان اینکه متناسب با مصوبه‌ای که در سفر رئیس‌جمهوری به استان در نظر گرفته شده، دو موضوع در رابطه با این مجموعه مطرح شده است افزود: تمدید دوران مشارکت این مجموعه یکی از مسائل مطرح شده در این رابطه است چراکه مجتمع فولاد ازنا نزدیک به ۱۶۳میلیون دلار تسهیلات ارزی با عاملیت بانک صنعت و معدن دریافت کرده و هنوز در دوران مشارکت است.

وی بیان کرد: یک بار در سال ۱۳۹۰ در هیات وزیران دوران مشارکت این مجموعه تمدید شده است، اما با توجه به اینکه این دوران مشارکت به اتمام رسیده مقرر شده که به استناد مصوبه سفر رئیس‌جمهوری مجدد در شورای اقتصاد مطرح و نسبت به تمدید دوران مشارکت آن اقدام شود.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان با تاکید بر اینکه با توجه به شرایط حقوقی که پیش آمده مالک این مجموعه یکی از «ابر بدهکاران بانکی» محسوب می‌شود ادامه داد: در سنوات گذشته چندین بار شرکت‌های بزرگ فولادی کشور مانند فولاد مبارکه هم به این طرح ورود پیدا کرده‌اند، اما مالک اقدام به واگذاری این مجموعه نکرده است.

جعفری تصریح کرد: در نهایت با توجه به بازدیدی که مدیرعامل بانک صنعت و معدن و اعضای هیات مدیره بانک از این مجموعه داشته‌اند، مقرر شده که آخرین وضعیت این طرح را بررسی کنند، در صورتی که امیدوار به ادامه کار باشند و توسط مالک تعیین تکلیف شود، ادامه کار را انجام می‌دهند، در غیر این صورت نسبت به تملک آن اقدام می‌کنند.

رشد ۱۴۴درصدی سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی در خراسان جنوبی

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: بیش از ۷۳ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در حوزه صنعتی و معدنی استان در یک سال گذشته انجام شده که رشد ۱۴۴درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

عباس جرجانی در گفت‌وگو با افزود: این میزان سرمایه‌گذاری بیش از ۸ هزار نفر اشتغال را در سطح استان در پی داشته است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی اظهار کرد: معدن یکی از مزیت‌ها و محور توسعه اقتصادی استان است و در یک سال اخیر ۳ میلیارد تن ذخایر معدنی جدید در استان شناسایی شد.

وی تصریح کرد: امسال خراسان جنوبی با صدور ۱۴۴فقره پروانه اکتشاف و پیش‌بینی سرمایه‌گذاری هزار و ۵۰۰میلیارد ریالی رتبه نخست میل به سرمایه‌گذاری در بخش معدن در سطح کشور را از آن خود کرده است.

جرجانی عنوان کرد: اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی در بخش‌های معادن، صنایع و تجارت

فعالیت‌ها و برنامه‌های گسترده‌ای انجام داده و در حال اجرا دارد. وی ادامه داد: همچنین در یکسال گذشته بیش از ۳هزار واحد صنفی با اشتغال بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ نفر در استان ایجاد شده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی تصریح کرد: در بازه زمانی یک سال اخیر ۷۰ واحد صنعتی با اشتغال مستقیم بیش از ۲۰۰ نفر به بهره‌برداری رسیده است.

وی عنوان کرد: از ابتدای دولت سیزدهم نیز ۳۴۹ فقره جواز تاسیس و توسعه واحدهای صنعتی با پیش‌بینی اشتغال حدود ۱۲ هزار نفر در راستای تکمیل زنجیره تولید و فراوری مواد معدنی در استان صادر شد.

وی یادآور شد: این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد چشمگیری داشته و این امر نشان از افزایش میل به سرمایه‌گذاری و ورود سرمایه‌گذاران جدید به استان دارد.

جرجانی گفت: اجرای طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با حضور بیش از ۱۸۰ کارشناس خبره معدنی برای نخستین‌بار در خراسان جنوبی از دیگر دستاوردها و نقاط قوت حوزه معدن استان در سال ۱۴۰۰ در سطح کشور است که در راستای تمرکز بر بخش معدن و شناسایی ذخایر معدنی صورت گرفته است.

وی افزود: در زمینه معرفی ظرفیت‌ها و مواد معدنی شاخص استان، با پیگیری‌های صورت گرفته ۸ ماده معدنی شاخص خراسان جنوبی به نام‌های زغال‌سنگ طبس ایران، سنگ منیزیت سربیشه، سنگ مرمر رنگی خراسان جنوبی و سنگ گرانیت گل پنبه‌ای نهبندان، سنگ آندالوزیت نهبندان، سنگ گرانیت سبز خراسان جنوبی، بنتونیت خراسان جنوبی و سنگ بازالت منشوری طلایی سربیشه به عنوان برند ملی ثبت شده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی بیان کرد: با توجه به اهمیت حوزه معدن که به عنوان مزیت و محور توسعه اقتصادی خراسان جنوبی معرفی و شناخته می‌شود، احیا و فعال‌سازی معادن راکد و غیرفعال یکی از مهم‌ترین اولویت‌های حوزه صمت استان بوده است.

وی اظهار کرد: در این خصوص با برگزاری مستمر جلسات تعیین‌تکلیف معادن راکد و غیرفعال با حضور بهره‌برداران معدن در مرکز استان و شهرستان‌ها، بیش از ۳۰ معدن در سطح استان فعال شد.

جرجانی ادامه داد: همچنین برخی نیز پروانه بهره‌برداری آنها ابطال شده و براساس قانون در مسیر واگذاری به افراد واجد شرایط و دارای صلاحیت قرار گرفته است.

لزوم انجام مطالعات زمین‌شناسی در بخش‌های شمالی خراسان شمالی

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی بر لزوم انجام مطالعات بر بخش‌های شمالی این استان جهت شناسایی مناطق امید بخش مواد معدنی تاکید کرد.

مهدی سجادی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: به نظر می‌رسد در شهرستان راز و جرگلان یا بخش‌های مرزی شهرستان شیروان دارای مواد معدنی باریت باشد اما برای اطمینان از اینکه این مناطق دارای این ظرفیت باشد باید مطالعات اولیه بر روی آن صورت گیرد.

وی گفت: در واقع در مکان‌هایی که مواد معدنی باریت وجود داشته باشد می‌توان مواد معدنی سرب را نیز پیدا کرد.

سجادی با اشاره به اینکه تاکنون در دو پهنه فعالیت‌های مطالعاتی جهت شناسایی مناطق امیدبخش انجام شده است، افزود: این پهنه‌ها در بخش‌های مرکزی و جنوب استان قرار دارند.

وی ادامه داد: مطالعات اولیه انجام شده در پهنه جنوبی توسط سازمان زمین‌شناسی و پهنه مرکزی نیز توسط ایمیدرو صورت گرفته است.

این مقام مسئول بیان کرد: طی مطالعات اولیه صورت گرفته در پهنه جنوبی استان از ۱۶ محدوده امیدبخش در پهنه مرکزی نیز ۹ پهنه امید بخش شناسایی شده است. وی تصریح کرد: بعد از مطالعات اولیه صورت گرفته باید مطالعات عمومی را انجام داد که در صورت مشاهده

ظرفیت خوبی از مواد معدنی، امر اکتشاف انجام شود. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی تاکید کرد: باید ایمیدرو و سازمان زمین‌شناسی برای انجام فازهای بعدی مطالعاتی خود به‌کار سرعت ببخشند چراکه انجام مطالعات اولیه از سوی آنها در این استان طی مدت زمان طولانی انجام شد.

گفتنی است ۲۵۴ معدن در استان ثبت شده که ۱۲۰ فقره معدن از این تعداد فعال و مابقی غیرفعال است.

میزان ذخیره قطعی معادن خراسان شمالی یک میلیارد و ۵۸ میلیون تن و میزان ذخیره استخراج اسمی معادن ۱۱میلیون و ۵۰۰ هزار تن است. که سالانه ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود.

تحول بزرگ در انتظار معادن کرمانشاه

استاندار کرمانشاه در نشستی با وجیه‌الله جعفری، رئیس هیات عامل ایمیدرو، یک تفاهمنامه ۱۱هزار میلیارد تومانی با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) امضا کرد.

بهمن امیری‌مقدم در گفت‌وگو با ایرنا، هدف از امضای این تفاهمنامه بی‌سابقه را توسعه معدن و صنایع معدنی استان دانست و گفت: با اجرای این تفاهمنامه، آرزوی دیرینه کرمانشاه محقق و فرآوری قیرطبیعی و سنگ‌های تزئینی در استان آغاز می‌شود.

وی با بیان اینکه فرآوری معادن بزرگ قیرطبیعی و سنگ‌های ارزشمند کرمانشاه سال‌ها در مرز آرزو و شعار مانده بود اما اکنون به آستانه عمل رسیده است، گفت: با اجرای این تفاهمنامه، شاهد یک اشتغالزایی بزرگ و ثروت آفرینی کلان در بخش صنعت و معدن کرمانشاه خواهیم

بود. استاندار کرمانشاه در ادامه در مورد مهم‌ترین مفاد تفاهمنامه مشترک استانداری کرمانشاه با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، گفت: احداث نیروگاه ۳۵۰ میلیون یورویی توسط ایمیدرو، تامین اعتبار به مبلغ ۲۵۰۰ میلیارد ریال برای انجام مطالعات اکتشافی در ۷ محدوده معدنی استان، سرمایه‌گذاری ایمیدرو در محدوده‌های اکتشافی استان و احداث راه دسترسی به معادن گیلانغرب به طول ۱۰کیلومتر و با اعتبار ۳۰۰ میلیارد ریال توسط ایمیدرو از جمله مفاد این تفاهمنامه است.

بهسازی ۸ کیلومتر جاده روستایی برای دسترسی به معادن فرامان کرمانشاه توسط ایمیدرو، احیاء و فعالسازی معادن کوچک مقیاس سطح استان در قالب ۵ بسته فعالسازی، طراحی واحدهای کوچک مقیاس فرآوری قیرطبیعی با همکاری مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران با سرمایه‌گذاری ایمیدرو، اجرای بسته سرمایه‌گذاری واحد سنگبری با تکنولوژی روز بر پایه مطالعات سند جامع سنگ تزئینی کشور و برگزاری دوره‌های آموزشی شناخت و فرآوری سنگ قیمتی و نیمه قیمتی در استان از جمله دیگر مفاد این تفاهمنامه است که امیری مقدم به آن اشاره کرد.

باباخانی، معاون اقتصادی استانداری و دکتر دارابی، مدیرکل صمت استان و اعضای هیات مدیره شرکت ایمیدرو هم در مراسم امضای تفاهمنامه حضور داشتند.

در استان کرمانشاه با بیش از ۲ میلیون نفر جمعیت حدود ۷۸۰ واحد صنعتی و ۲۲ شهرک و ناحیه صنعتی فعال است و حدود ۳۰ هزار نفر هم در حوزه صنعت مشغول به کار هستند. درحال‌حاضر تعداد ۸۴ پروانه اکتشاف و ۲۲۲ پروانه بهره‌برداری معادن توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان صادر شده است.

سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه تعداد کل معادن استان را ۲۲۲ فقره اعلام کرد که از این تعداد ۱۷۶ فقره فعال است.

روی خط خبر

معادن گچ طبی و صنعتی در شهرستان لنده نیازمند توجه

فرماندار شهرستان لنده گفت: یکی از مهم‌ترین مطالبات مردم شهرستان لنده در حوزه صنایع معدنی، توجه ویژه به معادن گچ طبی و صنعتی در شهرستان لنده است.

به گزارش مهر، جلال دانش در نشست شورای اداری شهرستان لنده افزود: مطالعات معادن بوکسیت و فسفات قیام انجام شده و به نتایج ارزشمندی رسیده است.

وی بیان کرد: طبق بررسی‌های کارشناسان و نتایج به دست آمده از طرح‌های مطالعاتی معادن فسفات قیام و بوکسید، امیدواریم شاهد سرمایه‌گذاری در این منطقه باشیم.

دانش تصریح کرد: مناطق محروم در شهرستان لنده نیازمند توسعه و اشتغالزایی است و با سرمایه‌گذاری در این راستا، زمینه تولید و اشتغال جوانان و محرومیت زدایی از منطقه فراهم می‌شود.

وصول ۲ هزار و ۲۸۸ میلیارد ریال حقوق دولتی معادن در استان مرکزی

مدیرکل اداره صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: ۲ هزار و ۲۸۸ میلیارد ریال حقوق دولتی معادن امسال در این استان وصول شد.

علی جودکی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: ۹ پروانه بهره‌برداری با ظرفیت استخراج ۲۴۶ هزارتن و ذخیره قطعی ۳ هزار و ۶۳۵ تن ظرفیت استخراج امسال در استان مرکزی صادر شد.

وی بیان کرد: ۱۳۳ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در امسال از سوی بخش خصوصی در معادن استان مرکزی صورت گرفته که در این فرآیند ۵۵فرصت اشتغال جدید ایجاد شد.

مدیرکل اداره صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی با بیان اینکه ۳ پروانه اکتشاف و یک گواهی کشف امسال در نقاط مختلف این استان صادر شد، اظهارکرد: بهره‌گیری هر چه بیشتر از ظرفیت معادن همراه با نظارت این سازمان در دستور کار قرار دارد. جودکی بیان کرد: ۳۶نوع ماده معدنی از ذخایر قطعی استان در حال استخراج است که بیشترین آن مربوط به معادن تراورتن با ۱۰۰ فقره و سنگ لاشه ۹۸ فقره بوده و اغلب این معادن در شهرستان‌های محلات و ساوه و زرندیه مستقر هستند. ۶۱۸ معدن دارای پروانه بهره‌برداری با ظرفیت استخراج ۲۷ میلیون و ۷۰۰هزار تن و ذخیره قطعی یک میلیون ۳۵۲ هزار تن با میزان سرمایه‌گذاری ۷ هزار و ۹۷۵میلیارد ریال در استان مرکزی فعال است و ۴هزار و ۸۰۴ نفر نیز در این بخش به کار اشتغال دارند.

افتتاح طرح کانه آرایی معدن منیزیت زیروکی

طرح کانه آرایی (دانه‌بندی) معدن منیزیت زیروکی در استان سیستان و بلوچستان با حضور وجیه‌الله جعفری رئیس هیات عامل ایمیدرو افتتاح شد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، این طرح در شهرستان تفتان شهر استان سیستان و بلوچستان واقع شده است که اشتغال آن به ۳۰نفر می‌رسد. ویژگی بارز این طرح موبایل بودن تجهیزات و امکان جابه‌جایی آن است که برای نخستین بار در معادن منیزیت کشور انجام شده است.

خطر جدی بیکاری

ثبات شغلی به مدد تشکل‌های کارگری بازمی‌گردد

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

از قرن هجدهم، جمعیت به مثابه یک سازه اجتماعی مطرح شد و به‌دنبال آن، آمارهای جمعیتی به‌عنوان ابزاری برای آسیب‌شناسی و برنامه‌ریزی موردتوجه سیاست‌گذاران و حاکمیت قرار گرفت.

رصد آمار کار و اشتغال در ایران حکایت از آن دارد که در طول سال‌های گذشته، اغلب قراردادهای کاری، موقت و به‌شدت کوتاه‌مدت شده‌اند.

این موضوع به‌منزله از میان رفتن امنیت و ثبات شغلی در میان کارگران و به‌ویژه قشر محروم جامعه است؛ قشری که ناچار است با حداقل دستمزد و تنها به بهانه تامین معیشت به سخت‌ترین کارها تن دهد.

با توجه به آمار چشمگیر قراردادهای موقت و آثار آن بر زندگی و زیست مردم، انتظار می‌رود از این ارقام و نرخ‌های جمعیتی برای کنترل و ساماندهی شرایط و همچنین بازگشت امنیت استفاده شود. با این وجود در جامعه ما گویا هیچ عزمی برای ساماندهی و کنترل مسائل جمعیتی وجود ندارد؛ بنابراین هر روز بیش‌ازپیش شاهد به حاشیه رفتن کارگران و نادیده گرفتن آنها هستیم.

خطر از دست رفتن شغل

زهرا کریمی، استاد دانشگاه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: اقتصاد کشور در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده و تحت‌تاثیر شرایط نامساعد اقتصادی، فرصت‌های شغلی متعددی در خطر از دست رفتن قرار دارند.

وی افزود: در همین حال، بنگاه‌های صنعتی در شرایط پرابهام و وضعیت دشوار اقتصادی به فعالیت خود ادامه می‌دهند. نرخ ارز با نوسانات قابل‌توجهی روبه‌رو است و میزان خرید مردم دائم کاهش یافته؛ بنابراین بنگاه‌های اقتصادی در شرایط نامساعد اقتصادی هستند، موقعیت‌های شغلی لازم ایجاد نمی‌شود و تقاضا برای نیروی کار جدید کاهش یافته است.

کریمی گفت: همزمان عرضه نیروی کار در کشور در طول سال‌های گذشته افزایش یافته است. البته رشد عرضه نیروی کار، از یک سو به‌دلیل افزایش جمعیت در سن کار و از سوی دیگر، ورود فزاینده زنان تحصیلکرده به بازار کار بوده؛ درنتیجه درخواست شغل بیش از موقعیت‌های شغلی ایجادشده در کشور است. این استاد دانشگاه افزود: در چنین شرایطی، بنگاه‌های اقتصادی تمایل دارند قراردادهای کوتاه‌مدت با کارگران و نیروی کار خود ببندند تا در صورت لزوم به‌آسانی به تعدیل نیروی کار اقدام کنند. وی افزود: البته سخت‌گیری قانون کار در مواجهه با بنگاه‌های اقتصادی که با مشکلات مالی روبه‌رو هستند و درخواست تعدیل نیرو دارند نیز در این شرایط موثر بوده است.

براساس قانون، کارفرما نمی‌تواند نیروی کاری که قرارداد کوتاه‌مدت ندارد را به‌سادگی اخراج کند. به همین دلیل، صاحبان سرمایه و کسب‌وکار در شرایط دشوار کنونی، ترفندهایی برای دور زدن قانون به‌کار می‌گیرند که یکی از آنها، قراردادهای یک‌ماهه برای کارهای مستمر و طولانی است. در سال‌های اخیر، انعقاد قراردادهای کوتاه‌مدت میان کارگر و کارفرما به‌شدت افزایش یافته است. در حال‌حاضر کارگران در ایران با شرایط کاملا متفاوتی کار می‌کنند. افراط و تفریطی که در این سال‌ها شاهد آن بودیم، آسیب‌هایی را حتی به کارگران تحمیل کرده است. گروه به‌نسبت کوچکی از ثبات آهنین شغلی برخوردار هستند و بخش بسیار بزرگی از بی‌ثباتی شدید شغلی رنج می‌برند. کریمی گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که بخش زیادی از مشکلات ما به کساد و رکود نسبی اقتصاد ایران مربوط است. همزمان سخت‌گیری‌های قانون کار موجب می‌شود کارفرما با انعقاد قراردادهای کوتاه‌مدت از دشواری‌های قانون کار فرار کند. علاوه بر این، نبود تشکل‌های کارگری و کارفرمایی قوی و مذاکرات دسته‌جمعی و ایجاد فضایی مناسب برای چانه‌زنی و حل مشکلات، به بروز و تداوم چنین چالش‌هایی منجر شده است.

وی در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش دولت در ایجاد ثبات کاری، اظهار کرد: دولت وظیفه ایجاد امنیت، آرامش و ثبات در اقتصاد را بر عهده دارد. با گسترش امنیت، صاحبان سرمایه می‌توانند به فعالیت‌های بلندمدت تولیدی اقدام کنند، سرمایه‌ها به کشور وارد و فرصت‌های شغلی بسیاری ایجاد می‌شود. دولت باید برای بخش خصوصی انگیزه فعالیت ایجاد کند تا امکان سرمایه‌گذاری‌های مولد و بلندمدت فراهم شود.

در حال‌حاضر با توجه به بی‌ثباتی که بر اقتصاد کشور سایه انداخته و در شرایطی که آینده تعاملات ما با دیگر کشورهای جهان، روشن و شفاف نیست، نمی‌توان به رشد سرمایه‌گذاری و بهبود شرایط کار در کشور چندان امیدی داشت.

کریمی گفت: علاوه بر چالش‌های یادشده در بخش خارجی، تغییر مداوم قوانین و مقررات و کارآیی بسیار ضعیف نهادهای اجرایی، موانع جدی در مسیر رشد سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال در کشور است.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که عملکرد بخش خصوصی انعکاسی از عملکرد بخش دولتی است. در کشورهای موفقی مانند کره جنوبی، تایوان و چین، دولت شرایط مناسبی برای فعالیت بخش خصوصی فراهم آورده است. رشد سرمایه‌گذاری به ایجاد فرصت‌های شغلی منتهی می‌شود. در چین که حزب کمونیست قدرت را در اختیار دارد، سرمایه‌های بخش خصوصی داخلی و خارجی اقتصاد را به حرکت درآورده و تحسین جهانیان را برانگیخته است؛ بنابراین دولت در ایجاد ثبات، تسهیل فرآیند توسعه و اشتغالزایی نقش ویژه‌ای دارد.

کریمی درباره کاهش امنیت شغلی در بخش خصوصی و حضور شرکت‌های پیمانکاری نیروی انسانی، گفت: قراردادهای کوتاه‌مدت که امنیت شغلی نیروی کار را به خطر می‌اندازد، در بخش خصوصی رواج بیشتری دارد، اما در طول سال‌های گذشته، نهادهای دولتی نیز بخشی از امور را به پیمانکاران سپرده‌اند. واگذاری خدمات استخدام نیروی کار به شرکت‌های پیمانکاری از دهه ۱۹۹۰ در جهان مطرح شد و در ایران در دهه ۱۳۷۰ موردتوجه قرار گرفت. استخدام از طریق شرکت‌های پیمانکاری، مشکل استخدام و اخراج نیروی کار در بنگاه‌های بزرگ را از بین می‌برد. شرکت‌های پیمانکاری نیروی کار به‌دلیل ایجاد ناامنی و پایین نگه‌داشتن مزد در ۳ دهه گذشته، موردانتقاد بسیاری واقع شده، اما کاملا از بین نرفته است.

در کل، وضعیت بد اقتصادی همراه با ضعف تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در ایران، شرایط کار در بسیاری از بنگاه‌ها را بی‌ثبات کرده، اما دلیلی در دست نیست که با بهبود شرایط اقتصادی این مشکل حل شود. در حال‌حاضر شرکت‌هایی نیز هستند که سودآوری بسیار خوبی دارند، اما با نیروی کار قراردادهای کوتاه‌مدت منعقد می‌کنند و به نیروی کار نیمه‌ماهر با تحصیلات دانشگاهی حداقل مزد را می‌پردازند.

در واقع نیروی کار، نهادی برای چانه‌زنی و بهبود شرایط کار در اختیار ندارد. در شرایطی تشکلی برای پیگیری امور مربوط به کارگران وجود ندارد که وضعیت بازار کار مساعد نیست. ذکر این نکته ضروری است که در شرایط کساد، توان چانه‌زنی نیروی کار کاهش می‌یابد و نبود تشکل‌های قوی این ضعف را تشدید می‌کند.

همبستگی، ابزار مقابله با بی‌ثباتی

بهرام حسنی‌نژاد، فعال کارگری در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: سیاست‌های دولت و حاکمیت در چند دهه گذشته به بی‌ثباتی هرچه بیشتر بازار کار کشور منتهی شده و زمینه ارزان‌سازی نیروی کار را فراهم کرده است. وی افزود: سیاست‌های منتهی به ناامنی شغلی در کشور از دوران سازندگی آغاز شد و با شدت ادامه یافت، تا جایی‌که می‌توان ادعا کرد شرایط کارگران در هر دولتی بدتر از دولت قبل شد.

این فعال کارگری خاطرنشان کرد: انعقاد قراردادهای کوتاه‌مدت میان کارگر و کارفرما، لغو دستورالعمل‌های ۳۶ و ۳۸ روابط کار (طبقه‌بندی مشاغل) و همچنین جلوگیری از تشکیل تشکل‌های مستقل کارگری، از دلایل بروز شرایط کنونی و از میان رفتن ثبات شغلی است.

وی افزود: با تداوم سیر بی‌ثبات‌سازی کار، امنیت شغلی کارگران از میان رفته است. در چنین فضایی، زندگی و معاش کارگران هر روز دشوارتر از قبل می‌شود. به‌ویژه آنکه با توجه به روند رو به رشد تورم، شاهد افزایش هزینه‌های تامین معیشت خانواده‌ها هستیم. متاسفانه هیچ سیاستی برای بهبود شرایط در دستور کار دولت نیست و امیدی به بهبود وجود ندارد. این اقدام به ارزان‌سازی نیروی کار در کشور منتهی می‌شود.

حسنی‌نژاد درباره اثرات فرآیند خصوصی‌سازی در اقتصاد و از بین رفتن امنیت شغلی کارگران گفت: خصوصی‌سازی، اثرات مستقیم و منفی آشکاری بر از میان رفتن امنیت شغلی کارگران و ترویج بی‌ثباتی در این بخش داشته است. کمااینکه بخشی از نتایج آن را در عملکرد شرکت‌هایی همچون آذراب و هفت‌تپه در طول سال‌های گذشته مشاهده کرده‌ایم. علاوه بر این، صنایع بسیار دیگری با خصوصی‌سازی اقدام به تعدیل نیروی انسانی خود کرده‌اند که هیچ‌گاه اخبار قوی از آنها منتشر نشده و انعکاس رسانه‌ای لازم را نداشته‌اند.

این فعال کارگری تاکید کرد: متاسفانه باید بپذیریم خصوصی‌سازی در کشور به اشتباه‌ترین شکل ممکن انجام شد و گویی اموال عمومی به تاراج رفت و به افراد غیرمتخصص و ناکارآمد واگذار شد. در واقع از خصوصی‌سازی برای کسب درآمدهای رانتی استفاده و این اقدام در نهایت به ضرر صنایع منتهی شد.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: ایجاد تشکل‌های قوی کارگری، مهم‌ترین راهکار برای مقابله با این شرایط است. با این وجود در طول سال‌های گذشته بسیاری از نهادهای دولتی و حتی وزارت تعاون و کار و رفاه اجتماعی که انتظار می‌رود از حقوق کارگران دفاع کند، هم مانع تشکیل تشکل‌های قوی کارگری بوده‌اند. در واقع موانعی در مسیر همبستگی کارگران ایجاد شده، چراکه احتمال می‌رود این همبستگی به ابزاری برای مقابله با بی‌ثباتی شغلی بدل شود.

حسنی‌نژاد گفت: یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های مبارزه کارگری در کشور، نبود تشکل کارگری است. تشکل‌هایی که در حال‌حاضر به صورت دولتی و نیمه‌دولتی فعالیت می‌کنند نیز عموما به جناح‌های سیاسی وابسته هستند و نظرات آنها را پیاده می‌کنند؛ بنابراین نقش آنها در ایجاد همبستگی برای رسیدن کارگران خواسته‌های صنفی‌شان، نزدیک به صفر است.

سخن پایانی

در دهه‌های اخیر، قرارداد میان کارگر و کارفرما به ابزاری برای کارفرمایان یا صاحبان سرمایه با هدف استثمار حداکثری از نیروی کار بدل شده و بر همین اساس، هر روز قراردادهای کاری کوتاه‌مدت‌تر می‌شوند. در چنین شرایطی، کارگران حتی امکانی برای تشکل‌یابی و دفاع از حقوق قانونی و مشروع خود هم ندارند، چراکه هر فعالیت صنفی و تلاش برای آگاهی‌بخشی جمعی به‌منزله بیکاری کارگران و محروم شدن آنها از حقوق ابتدایی و کمترین درآمدها برای تامین زندگی خواهد بود. در این میان، دولت به‌عنوان قوه مجریه، خود را از ساماندهی و اجرای قوانین کار، کنار کشیده و سایر نهادها نیز نظارتی بر اجرای قوانین کار ندارند. در این موقعیت، دست سرمایه‌داران برای بهره‌مندی هرچه بیشتر از توان کارگران باز گذاشته شده و خصوصی‌سازی‌های بی‌اندازه و اشتباه، نیروی کار را با فشارهای مضاعفی روبه‌رو کرده، چراکه بخش خصوصی خود را متعهد به نیروی کار نمی‌داند و تنها به‌دنبال سودسازی بیشتر است. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که سرمایه بی‌رحم به‌دنبال کسب سود حداکثری است؛ بنابراین برای بهبود و اصلاح شرایط حاکم بر روند کار، انتظار می‌رود ساز کارهای قانونی حاکم بر عملکرد کارگران اصلاح شود و دولت به وظایف حمایتی خود از مردم یا جامعه بازگردد. در غیر این‌صورت، این شرایط هر روز دشوارتر خواهد شد.

یادداشت

پیامدهای نبود ثبات شغلی

فرامرز توفیقی
فعال کارگری

در دهه‌های اخیر، شرایط ناپایداری بر نظام کاری کشور حاکم شده و نبود ثبات شغلی به‌عنوان چالشی فراگیر، مطرح است. در ماده ۷ قانون کار، مصوب ۱۳۶۹ تاکید شده: «قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن، کارگر در قبال دریافت حق‌السعی، کاری را برای مدت موقت یا مدت غیرموقت برای کارفرما انجام می‌دهد.»

در ادامه در تبصره یک این ماده آمده: «حداکثر مدت موقت برای کارهایی که طبیعت آنها جنبه غیرمستمر دارد از سوی وزارت کار و امور اجتماعی تهیه خواهد شد و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.» در تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار نیز چنین آمده: «در کارهایی که طبع آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدت در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود.»

با این وجود در بیش از ۳ دهه گذشته، هیچ دولتی اقدام عملیاتی برای اجرایی شدن این ماده قانونی، انجام نداده و بدین ترتیب شاهد شرایط کنونی و اثرات سوء آن بر زندگی کارگران هستیم.

متاسفانه در این سال‌ها هیچ‌گاه مشاغل با ماهیت موقت و مشاغل با ماهیت دائم مشخص نشده‌اند، کارفرماها نیز از این خلأ قانونی سوءاستفاده کرده و قراردادها را کم‌کم به سمت قراردادهای موقت سوق داده‌اند، تا جایی‌که شاهد گسترش قراردادهای یک‌ساله، ۶ ماهه، ۳ ماهه، یک ماهه و حتی قراردادهای سفیدامضا هستیم. با این وجود در چند دهه گذشته، هیچ دولت، درصدد اصلاح این فرآیند برنیامده است.

حال این سوال مطرح می‌شود، کارگری که با قراردادهای کوتاه‌مدت یک یا چند ماهه به‌کار گرفته می‌شود، یا قبل از شروع به کار امضا می‌دهد که تمام حق و حقوق خود را دریافت کرده، چه امنیت شغلی دارد؟

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که نبود ثبات در کار، عوارض متعددی را برای جامعه به‌دنبال دارد. از جمله آنکه امکان برنامه‌ریزی بلندمدت و میان‌مدت از خانواده‌ها سلب می‌شود. کاهش امید به آینده، کاهش نرخ موالید، ایجاد استرس‌های زندگی و به تبع آن بیماری‌های روحی و روانی، بداخلاقی اجتماعی، نزاع خانوادگی و... همگی از پیامدهای از بین رفتن ثبات شغلی هستند.

در ادامه و در ارزیابی نقش فرآیند خصوصی‌سازی در گسترش یا کاهش ثبات‌کاری باید تاکید کرد که متاسفانه فرآیند خصوصی‌سازی در کشور به اشتباه‌ترین شکل ممکن اجرایی شده که از آن با عنوان خصولتی‌سازی یاد می‌شود. در واقع نهادهای سودساز به اطرافیان تصمیم‌گیران منتقل شده‌اند و در این میان، شایستگی و توانمندی مدیران هیچ‌گاه به بوته نقد و آزمایش گذاشته نشده است. این در حالی است که در سایر کشورها، این فرآیند طبق ضوابط کاملا مشخصی اجرایی خواهد شد، اما در نبود ضوابط، عملا حقوق کارگران نادیده انگاشته می‌شود.

صاحب سرمایه به‌دنبال آن است از کارگران تا زمانی استفاده کند که صرفه اقتصادی و بهره‌وری کافی برای او داشته باشند و به محض آنکه احساس کرد از صرفه اقتصادی یک کارگر کاسته شده و فردی را با قابلیت‌های یکسان و هزینه کمتر می‌تواند جایگزین کند، بلافاصله اقدام می‌کند. در واقع ذات سرمایه بی‌رحم است.

در پایان و در ارزیابی عملکرد دولت‌ها در ایجاد ثبات شغلی و امنیت کاری باید تاکید کرد که عملکرد تمامی دولت‌های پیشین برای ایجاد ثبات شغلی، بسیار ضعیف بوده است. این ضعف در تمام دولت‌ها وجود داشته و می‌توان گفت، قوه مجریه به وظایف قانونی خود عمل نکرده است. ماده ۷ قانون کار، اجرایی نشده و هیچ قوه مقننه‌ای نیز دولت‌ها را در این‌باره مورد پرسش قرار نداده است.

اجرای قانون تنها راه اصلاح شرایط و اصلاح تفکرات سوداگرانه، تنها راه برخورد با این شرایط است. با این وجود در عمل نشانه‌ای از بهبود مشاهده نمی‌شود.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ ● ۱۵ صفر ۱۴۴۴ ● ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۱۸

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

احراز هویت ۱۴۹ هزار سهامدار در سامانه سجام

جدیدترین آمارهای منتشر شده از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه نشان می‌دهد که در مردادماه امسال بیش از ۱۴۹ هزار احراز هویت توسط سهامداران در سامانه (سجام) صورت گرفته است. به گزارش روابط عمومی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، مدیریت راهبری سامانه جامع اطلاعات مشتریان «سجام» اعلام کرد: بر اساس گزارش ماهانه منتشر شده از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در خصوص مرداد ماه امسال، تعداد ۱۷۷ هزار و ۴۵۰ ثبت نام از سوی سرمایه‌گذاران حاضر در بازار سرمایه در سامانه «سجام» صورت گرفته و تعداد احراز هویت شده‌ها نیز با عبور از ۱۴۹ هزار سهامدار در این ماه به ۱۴۹ هزار و ۷۴۱ مورد رسیده است.

▣ آمار ۴ ماه ابتدایی امسال

براساس این گزارش، در تیر ماه امسال تعداد ثبت نام در سامانه «سجام» ۲۳۰ هزار و ۹۴۰ و تعداد احراز هویت شده‌ها ۱۸۸ هزار و ۹۳۴ مورد، در خرداد ماه امسال تعداد ثبت‌نام در سامانه «سجام» ۷۶۰ هزار و ۶۳۲ و تعداد احراز هویت شده‌ها ۴۹۲ هزار و ۲۲۸ مورد، در اردیبهشت ماه امسال تعداد ثبت‌نام در سامانه «سجام» ۳۵۱ هزار و ۶۱۶ و تعداد احراز هویت شده‌ها ۲۳۲ هزار و ۱۸۵ مورد و در فروردین ماه امسال تعداد ثبت‌نام در سامانه «سجام» ۱۵۸ هزار و ۲۷۰ و تعداد احراز هویت شده‌ها ۱۳۰ هزار و ۷۰۴ مورد بوده است.

▣ ۵ استان پیشتاز ثبت‌نام در سجام

همچنین بر اساس این گزارش تعداد نفرات ثبت‌نام شده در سامانه «سجام» در مرداد ۱۴۰۱ به تفکیک هر استان حاکی از آن است که ۵ استان «تهران با ۳۷ هزار و ۳۵۸ مورد، اصفهان با ۱۳ هزار و ۵۶ مورد، خوزستان با ۱۰ هزار و ۳۱۵ مورد، فارس با ۹ هزار و ۶۴۲ مورد و آذربایجان شرقی با ۸ هزار و ۵۹۵مورد» در صدر بیشترین ثبت نام‌کنندگان در کل ایران قرار دارند.

از سویی دیگر بر اساس آمارهای منتشر شده در این دوره زمانی، ۵ استان «سمنان با ۹۷۹ مورد، یزد با ۹۸۳ مورد، کهگیلویه و بویراحمد با یک هزار و ۲۲۶ مورد، چهارمحال و بختیاری با یک هزار و ۲۳۸ مورد و بوشهر با یک هزار و ۳۹۳ مورد» در انتهای لیست کمترین ثبت نام‌کنندگان سامانه سجام در بین سایر استان‌ها قرار دارند.

▣ سامانه سجام چیست؟

سجام یک سامانه زیر ساختی برای شناسایی مشتریان جهت ورود به باشگاه بزرگ بازار سرمایه ایران است که تمام فعالان این بازار اعم از سرمایه‌گذاران، مشتریان و مدیران نهادها در این سامانه، فقط یک بار برای همیشه اطلاعات خود را در آن ثبت خواهند کرد و پس از احراز هویت حضوری و غیرحضوری قادر به دریافت خدمات مبتنی بر داده‌های تایید شده خواهند بود.

بر اساس این گزارش، از طریق این سامانه اطلاعات هویتی، شماره حساب، شماره موبایل، آدرس الکترونیکی و اقامت دایمی فرد ثبت می‌شود و از آن به بعد هیچ نهاد مالی نیازی به دریافت مجدد اطلاعات آن سهامدار را ندارد.

علاقه مندان برای ورود به بازار سرمایه می‌توانند با مراجعه به سایت www.sejam.ir ثبت‌نام خود را به صورت الکترونیکی انجام دهند.

▣ کمک بورس به شفافیت عملکرد صندوق توسعه ملی

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: اکنون آنطور که باید میزان موجودی صندوق توسعه ملی برای نمایندگان مجلس و برخی مسئولان مشخص نیست و اینکه اعتبارات و منابع برای کدام طرح‌ها و حوزه‌ها تخصیص می‌یابد، شفاف نشده است.

به گزارش ایرنا، «انور حبیب‌زاده بوکانی» با اعلام اینکه صندوق توسعه ملی برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای، عمران کشور، ایجاد اشتغال و کمک به بخش تولید کشور باید بیش از گذشته از بازار سرمایه حمایت کند، افزود: این روزها بورس شاهد تغییر و تحولاتی در روند خود است و توانسته به توفیقات بسیاری در زمینه‌های مختلف برسد.

وی با بیان اینکه مردم خواهان سرمایه‌گذاری در یک تشکل قوی چون بازار سرمایه هستند، افزود: در صورتی که بازار سرمایه اقدام به اعتمادسازی کند، پاسخگوی نیاز مردم برای حضور در بازار و سرمایه‌گذاری در آن است.

حبیب‌زاده بوکانی با اشاره به اینکه بازار سرمایه توان خوبی برای هدایت سرمایه‌ها به سمت تولید را دارد، اظهار کرد: نمایندگان مجلس بر این باور هستند که در صورت حمایت و پشتیبانی صندوق توسعه ملی از طرح‌های توسعه‌ای بازار سرمایه و حمایت آن از شرکت‌های بورسی جهت تامین سرمایه مورد نیاز آنان، می‌توان به آینده بازار و از همه مهم‌تر جامعه بزرگ سهامداران امیدوار بود.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: اکنون آن طور که باید میزان موجودی صندوق توسعه ملی برای نمایندگان مجلس و برخی مسئولان مشخص نیست و اینکه اعتبارات و منابع برای کدام طرح‌ها و حوزه‌ها تخصیص می‌یابد، شفاف نشده است.

وی افزود: به نظر می‌رسد با حمایت صندوق در میان‌مدت و بلندمدت از طرح‌های توسعه‌ای در کشور و همچنین بازار سرمایه، شاهد رشد و تحول اقتصادی، اتمام برخی طرح‌های بزرگ در استان‌های کشور، ایجاد رفاه و اشتغال و کمک به تولید کشور خواهیم بود.

حبیب‌زاده بوکانی عنوان کرد: ورود سرمایه و سرمایه‌گذاری‌ها به حوزه تولید و تامین منابع مالی مورد نیاز آن به ورود تکنولوژی و فناوری جدید نیز کمک خواهد کرد.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس خاطرنشان کرد: حمایت صندوق توسعه ملی از برنامه‌های توسعه‌ای و بازار سرمایه ازجمله اقدامات ارزنده‌ای است که به پیشرفت کشور در حوزه‌های مختلف به خصوص صنایع کمک می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

سواد مالی، ضرورت انکارناپذیر اقتصاد

گروه معدن

همایش سواد مالی از مدرسه تا بازار با حضور مدیرن ارشد و کارشناسان فعال دو بازار سرمایه بخش فرهنگی با تاکید بر آموزش سواد مالی از دوران کودکی و در عین حال پیوند آموزش با بزار سرمایه برای ارتقای سواد مالی با حمایت شرکت بورس اوراق بهادار تهران برگزار شد.

به گزارش صدای بورس، همایش سواد مالی از مدرسه تا بازار با همت شرکت اطلاعات‌رسانی و آموزش بورس و بورس اوراق بهادار تهران برگزار شد. در این نشست محمدهادی سلیمی‌زاده، مدیرعامل شرکت اطلاع رسانی و آموزش بورس با بیان اینکه سواد مالی نه تنها نیاز بازار سرمایه که قوام دهنده همه فضاهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ما نیز خواهد بود، گفت: فرد غنی فردی است که از لحاظ اقتصادی بالنده و متکی به خود باشد. همه ما نگران آینده فرزندان، آینده ایران و سابقه دیرینه کشورمان هستیم و حتما دغدغه‌ها و دلواپسی‌هایی داریم که مسیر اصلاح تمامی شان داشتن حرکت‌های اصلاحی است و تضمین‌کننده تحقق این فرآیند داشتن افرادی است که مسلط به بحث سواد مالی باشند.

وی تاکید کرد: برای تحقق این مهم به سهم خود به موضوع ورود کرده و با کمک دوستان گامی هر چند کوچک در این راستا برداشته و دستاوردی بزرگ و نقطه عطفی را در بحث تحول در سواد مالی رقم خواهیم زد. سنگ بنای رشد اقتصادی را درست بگذاریم فریدون رهنمای رودپشتی، استاد تمام و عضو هیات علمی دانشگاه در رابطه با اصول مقدماتی تربیت اقتصادی و سواد مالی به عنوان سنگ‌بنای رشد اقتصادی گفت: مدرسه نخستین مکانی است که آموزش در آن به طور رسمی آغاز می‌شود، حال می‌خواهیم این واژه را وارد اقتصاد کرده و آموزش دهیم.

سلیمی زاده افزود: بحث سواد مالی که امروز به شکل مدرن مطرح شده و حتی مورد توجه نهاد معتبر بین‌المللی یونسکو هم قرار گرفته را بیش از نیم قرن پیش با عنوان قلک داشتیم. رهنمای رودپشتی ادامه داد: لازمه سرمایه‌گذاری پس‌انداز است و بازار برای همین موضوع شکل گرفته است بنابراین ریشه تمام موضوعاتی که امروز درباره آن صحبت می‌کنیم به شاکله‌های خانوادگی بازمی‌گردد. در بیشتر اوقات بازیگران و یاری‌گران در خانواده از دخل و خرج اطلاع علمی ندارند حتی اطلاع سنتی هم ندارند و در شرایط مختلف که با نقصانی مواجه می‌شوند، درون خانواده وضعیت متشنج می‌شود. درنتیجه باید آموزش را از مدرسه آغاز کنیم و همین گزاره‌ها را در مدرسه به آنها آموزش دهیم تا وارد بازار شوند.

وی با بیان اینکه مدرسه خود یک بازار است، ادامه داد: در قانون برنامه ششم چند اصطلاح و چند گزاره آوردیم اول فرهنگ سرمایه‌گذاری و مورد دوم سوادمالی. عضو هیات علمی دانشگاه تصریح کرد: طبق تحقیقاتی که از کودکان مدارس انگلستان و تایلند داشتم متوجه شدم که اینها در مدارس خود میزی دارند که شاکله آن سواد مالی است، اینکه چگونه پس‌انداز کنند یا چگونه پس‌انداز خود را سرمایه‌گذاری کنند به آنها آموزش داده می‌شود بنابراین به بانک‌ها پیشنهاد دادیم که وارد مدرسه شده و دفترچه‌های پس‌انداز را در قالب میزی ایجاد کرده و فعالیت خود را از آنجا شروع کنند.

مدیرعامل شرکت اطلاع رسانی و آموزش بورس با بیان اینکه منظم‌ترین اتفاق کسب و کاری را بعد از جنگ جهانی دوم می‌بینیم، گفت: کمال این اتفاق را در هزاره سوم داشتیم و عنوانی برای اقتصاد به نام اقتصاد دانش‌بنیان انتخاب شد به شکلی که تبلور اقتصاد را در بازار می‌بینیم آن هم در حالی که شاکله دانش‌بنیان برای اقتصاد بحث سواد مالی است. به گفته رهنمای رودپشتی مهم‌ترین و ارزشمندترین پدیده بازار و کار با بازار ریسک است که مناسب‌ترین استراتژی مدیریت کردن آن است.

وی تاکید کرد: وارد دوره‌ای از زندگی در اقتصاد و کسب و کار شدیم که دانش‌بنیان و فرادیجیتال است، بنابراین اگر در این شرایط قصد داریم برای اقتصاد زیربناهایی را فراهم کنیم باید از کتاب‌های مدرسه آغاز کنیم. رهنمای رودپشتی در ادامه افزود: در این بین ارزشمندترین عنصر زندگی که کار است هم در این مسیر اتفاق می‌افتد و در نتیجه آن می‌توان به کارآفرینی نیز رسید. همچنین زمینه رشد اقتصاد نیز درصورت داشتن آموزش سواد مالی از مدسه فراهم می‌شود. با این نگاه به سمتی حرکت خواهیم کرد که سواد مالی را به عنوان دروس یا مباحثی از آموزش‌های رسمی قرار بگیرد.

این عضو هیات علمی دانشگاه در پایان اضافه کرد: توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری و ارتقا آن باید مدنظر قرار گیرد، در جامعه‌ای که سرمایه‌گذاری جایگاهی ندارد، پس‌انداز هم معنایی ندارد. پس‌انداز برای سرمایه‌گذاری است و در این باب دو گزاره مورد استفاده قرار می‌گیرد اول مازاد مصرف و دیگری هم به تعویق انداختن مصرف تا منابع لازم برای سرمایه‌گذاری فراهم شود.

وی با بیان اینکه اقتصادی که در آن سرمایه‌گذاری وجود نداشته باشد اساسا رگه‌ها و مشخصه‌های اقتصادی در آن وجود ندارد، گفت: باید زمینه فرهنگ سرمایه‌گذاری را فراهم کنیم و مشتری‌های آینده خود را امروز بسازیم.

▣ بازگشت مردم به بورس از جنس سواد مالی است

مجید شاکری، کارشناس ارشد اقتصاد نیز با یادآوری وقایعی که در انتهای سال ۱۳۹۸ و نیمه اول ۱۳۹۹ افتاد به بیان نسبت آنها با سواد مالی پرداخته و گفت: مرور تمام مکاتباتی که در آن زمان چه در بانک مرکزی و چه در سازمان بورس وجود داشت نشان می‌دهد که خیلی از راه‌حل‌هایی که آن زمان به آنها توجه نشد و سپس به واکنش امنیتی به موضوع بورس رسید، همه از جنس سواد مالی بود.

او افزود: در آن برهه قطعا نمیتوانستیم به آنها رسیدگی کنیم اما درحال‌حاضر که بازار در شرایط آرام‌تری است می‌توان به آنها پرداخت. برای مثال یکی از این موضوعات سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و از طریق صندوق‌هاست که آن زمان نمی‌شد مطرح کرد. نکته دیگر موضوع ساماندهی اشخاصی است که به صورت فردی سیگنال‌دهی می‌کردند و عملا رهبری انتظارات بازار را به‌دست گرفته بودند.

شاکری در رابطه با آموزش سواد مالی ادامه داد: آموزش دادن سواد مالی نیازمند این است که بتوانیم برای افراد در دوره‌های ابتدای حضورشان، سبدهای با ریسک، نوسان و بازده کمتر ایجاد کنیم تا خارج از قالب اوراق بدهی بتوانند بازده داشته باشند. این کارشناس اقتصادی در پایان تاکید کرد: امروز بازگرداندن بازار سرمایه به مرکز نگاه مردم به لحاظ اقتصاد کلان برای بسیار مهم بوده و به آن نیاز داریم و این نیاز از جنس گفت‌وگو کردن و سواد مالی است.

▣ نهاد حاکمیت به موضوع سواد مالی ورود کند

در ادامه همایش پنل تخصصی « بررسی الزامات سیاست‌گذاری و برنامه‌های اجرایی توسعه سواد مالی در کشور» برگزار شد. بهزورخدارحمی در این پنل با بیان اینکه، مقوله‌ای به نام سواد مالی و سواد بورسی در بازار سرمایه وجود ندارد و این موضوع مهم در سطح کلان باید مورد توجه واقع شود، گفت: در مقطعی که استفاده از رایانه و کامپیوتر در اداره‌ها و دستگاه‌ها اجباری شد، نهاد حاکمیتی با کمک تمامی دستگاه‌ها و سازمان‌ها اقدام به برگزاری دوره‌های ابتدایی یادگیری کرد تا دانش فناوری و سواد کامپیوتری را ارتقا دهد.

وی افزود: در بخش سواد مالی هم حاکمیت و نهادهای مسئول باید چنین اقداماتی را انجام دهند که سایه سواد مالی در شئون مختلف زندگی افراد جامعه گسترده و فرهنگ‌سازی انجام شود. به گفته این کارشناس ارشد بازار سرمایه، فرهنگ‌سازی ماهیتا یک مرکز هزینه است، بنابراین کسب و کارها نمی‌توانند به تنهایی اقدام کنند و نهادهای حاکمیتی باید وارد شوند تا با کمک تک تک نهادهای دولتی و تخصیص منابع لازم، سواد مالی در جامعه ارتقا یابد.

▣ ایران، تنها کشوری که سند راهبردی ندارد

در ادامه این رویداد تخصصی، محمدرضا پوررضایی، سرپرست مرکز آموزش سازمان بورس و اوراق بهادار به ایراد سخن پرداخت و گفت: متاسفانه ایران تنها کشوری است که در میان اعضای سازمان‌های بین‌المللی، سند جامع راهبردی در بخش سواد مالی ندارد و فرهنگ‌سازی در این زمینه توسط حاکمیت انجام نمی‌شود. وی تصریح کرد: البته نبود سند جامع سواد مالی به این معنا نیست که کاری در این زمینه انجام نشده است؛ سازمان بورس و اوراق بهادار، متولی هماهنگی و پیش برنده در تدوین سند جامع سواد مالی است که برای تمامی بازارهای مالی کاربرد دارد. پوررضایی ادامه داد: برای تدوین سند سواد مالی، چند کارگروه در سازمان بورس با دعوت از استادان، فعالان و متخصصان این حوزه تشکیل شده است تا سند اصلی در قالب دو بخش؛ آموزش و فرهنگ‌سازی برای سازمان‌ها و تمامی ارکان اقتصادی و زیربخش‌های آن و سند سواد مالی در حوزه بازار سرمایه تدوین و نهایی شود. به گفته پوررضایی، در میان بازارهای مالی، بانک‌ها قدمت بیشتری دارند و پس از آن بازار سرمایه قرار دارد. البته برای بازار سرمایه با توجه به اتفاق هایی که در سال‌های اخیر افتاده است، همچنین وجود ۶۰میلیون سهامدار نیاز به آموزش و ارتقای سواد مالی خانواده‌ها بیشتر است. وی با بیان اینکه سند ارتقای سواد مالی در ۳ بخش و ۳ سطح در حال تدوین است و از صاحب‌نظران و متخصصان دعوت می‌کنیم که برای تدوین سندی قابل ارائه، به ما کمک کنند، بر لزوم فرهنگ‌سازی در حوزه سواد مالی از سطوح مدارس تاکید و تصریح کرد: دولت باید یک بار برای همیشه تصمیم بگیرد و برای ارتقای سواد مالی به سازمان بورس کمک کند. چنانچه در سند تحول دولت نیز بخشی به نام ارتقای سواد مالی برای آحاد جامعه وجود دارد بنابراین وظیفه دولت در این حوزه مشخص و تعیین شده است.

▣ مردم حق دارند از سرمایه‌گذاری هراسان باشند

مهدی سوری، مدرس و تحلیلگر ارشد بورس و بازارهای مالی در این پنل به مال‌باختن مردم در مقاطع مختلف در سال‌های گذشته اشاره کرد و گفت: این داستان به صورت متناوب در بازارهای مختلف مانند موسسه‌های مالی و اعتباری، شرکت‌های هرمی، لیزینگ‌ها، بورس و... مشاهده شده است؛ به‌نوعی مردم را سرکیسه کرده‌اند. البته در همه جای دنیا نیز مسبوق به سابقه است اما در کشور ما متعدد و پرتکرار بوده است.

وی افزود: سواد مالی برای مردم ما باید در حدی باشد که اصول ابتدایی بازارها را بدانند -منظورم سرمایه‌گذاری حرفه‌ای نیست- به‌ویژه در کشوری که سالانه ۲۰ تا ۴۰ درصد ارزش پول ملی آن سقوط می‌کند، این امر حیاتی است.موضوع مهم دیگری که باید بر آن تاکید کنم اینکه کسب هر میزان بازدهی و سودی با ریسک همراه است و هیچ تضمینی برای بازدهی بدون ریسک وجود ندارد. البته نباید فراموش کرد که هیچ بازاری هم همیشه صعودی و یا نزولی نیست.

این کارشناس ارشد بازارسرمایه ادامه داد: در هر حوزه‌ای که بخش خصوصی به خوبی عمل می‌کند، حاکمیت نباید وارد آن کسب و کار شود و فعالیت موازی ایجاد کند. برای نمونه، در کشورهای پیشرفته، استارتاپ‌ها روی اسکیل‌پذیری فعالیت می‌کنند اما در کشور ما استارتاپ‌ها باید سهم بازار را بگیرند و اگر بخش‌های حاکمیتی در بازار وارد شوند، بخش خصوصی توان رقابت ندارد و نمی‌تواند سهم خود را از بازار بگیرد.

سوری با تاکید بر اینکه صرفه اقتصادی برای حاکمیت مهم نیست بنابراین در یک رقابت نابرابر، بخش خصوصی حذف می‌شود. ادامه داد: پرداخت‌های مستقیم به بخش خصوصی نیز راهکار اشتباه حاکمیتی است که متاسفانه به‌صورت وام و تسهیلات در اختیار بخش خصوصی قرار می‌گیرد؛ بخش خصوصی را نمی‌توان اجبار یا بیش از حد تشویق کرد، زیرا اصل موضوع فراموش می‌شود.

این تحلیلگر ارشد بازار سرمایه تصریح کرد: سواد مالی یعنی مردم با استفاده از آن به امنیت و آزادی اقتصادی برسند و زندگی راحت و بی‌دغدغه‌ای داشته باشند. امیدوارم با ارتقای سواد مالی افراد، این امکان برای تمامی مردم فراهم شود و امنیت و آزادی اقتصادی را برای عموم به همراه داشته باشد. توجه به سواد مالی باید به کودکان معطوف شود بخش دوم همایش با برگزاری پنل کاربردی شناسایی موانع و فرصت‌های پیش روی تولیدکنندگان محصولاتو خدمات حوزه سواد مالی ادامه یافت.

پیش‌بینی شرایط بهتر برای سهام کامودیتی محور در نیمه دوم سال

پیش‌بینی بازار سهام همواره با خطا و اشتباه همراه بوده است، اما سهامداران برای یافتن راه و گمراه نشدن مجبورند تا از نظرات کارشناسان این حوزه مطلع شوند.

علی عصاری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با بورس نیوز اظهار کرد: شرایط بازار سرمایه باتوجه به معاملات پایین برای یکی، ۲ ماه آینده از دیدگاه من بازار خسته‌کننده و شکننده‌ای است. باتوجه به اینکه در این بازه تسویه کارگزاری‌ها مزید بر علت می‌شود می‌توان عرضه نسبتا زیادی را در مقایسه با ماه‌های گذشته شاهد بود اما؛ با توجه به حمایت‌هایی که از بازار می‌شود نمی‌توان ریزش سنگین را متصور شد.

وی درباره سهامداران حرفه‌ای افزود: درخصوص سهامداران حرفه‌ای واقعا تفکیک آن سخت است. کسانی هستند که براساس تجربه و براساس اینکه میزان تقاضا در چه فصلی و گروهی بیشتر است می‌توانند سودهای بیشتری بگیرند.

عصاری درباره برجام بیان کرد: از دیدگاه ما اثر برجام از بازارها برداشته شد. زیرا به قدری این موضوع طولانی شده که بازار واکنش خاصی نسبت به آن نشان نمی‌دهد. اما درباره کامودیتی‌ها می‌توان گفت که در فصل آینده و نیمه دوم سال شرایط برای کامودیتی‌ها و سهام کامودیتی محور بهتر شود.

عصاری در توصیه به سهامداران گفت: توصیه می‌کنیم سهامداران همچنان هیجانات را کنترل کنند و در یکی، دو ماه آینده براساس سنتی که در بازارها برای شهریور و مهرماه وجود دارد، مراقبت بیشتری کنند.

